

PRZEGLĄD WYBORCZY

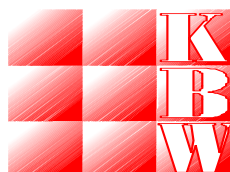

Biuletyn informacyjny

Wydanie specjalne

Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

w 2005 r.

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym
Bohdan Szcześniak
Alicja Kicińska
Marcin Lisiak
Redakcja - Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy - Marcin Lisiak

Oddano do druku – 16 stycznia 2006 r.

Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym”, Krajowe Biuro Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI

Str.

- ★ Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 10 października 2005 r. o wynikach głosowania i wyniku wyborów
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień
9 października 2005 r. wraz z załącznikami (*Dz. U. Nr 200, poz. 1647*) 5
- ★ Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r.
o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej wraz z załącznikami (*Dz. U. Nr 208, poz. 1739*) 13
- ★ Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r.
w sprawie stwierdzenia wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 19
- ★ Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu
9 października i w dniu 23 października 2005 r. 19
- ★ Postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach z protestów wyborczych 40
- ★ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r. w sprawie
ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych
w dniach 9 i 23 października 2005 r. (*Dz. U. Nr 232, poz. 1966*) 52
- ★ Uroczystość wręczenia Prezydentowi - elektowi uchwały o wyborze
na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 54
 - wystąpienie Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej
Ferdynanda Rymarza 54
 - wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego 55
 - wystąpienie Prezydenta Elekta Lecha Kaczyńskiego 57

OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 10 października 2005 r.

o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r.

Na podstawie art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej wyniki głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r.

I

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, ustaliła następujące wyniki głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) głosowanie przeprowadzono w **25 167** obwodach głosowania,
- b) uprawnionych do głosowania było **30 260 027** wyborców,
- c) w głosowaniu wzięło udział **15 051 157** wyborców,
- d) frekwencja wyniosła **49,74%**
- e) głosów nieważnych oddano **99 661**,
- f) głosów ważnych oddano **14 946 689**,
- g) większość wymagana dla wyboru Prezydenta (więcej niż połowa głosów ważnych) wynosi **7 473 345** głosów,
- h) poszczególni kandydaci uzyskali następujące liczby ważnych głosów:
 - 1) BOCHNIARZ Henryka Teodora **188 598** głosów, tj. **1,26** % liczby głosów ważnych,
 - 2) BOROWSKI Marek Stefan **1 544 642** głosy, tj. **10,33** % liczby głosów ważnych,
 - 3) BUBEL Leszek Henryk **18 828** głosów, tj. **0,13** % liczby głosów ważnych,
 - 4) ILASZ Liwiusz Marian **31 691** głosów, tj. **0,21** % liczby głosów ważnych,
 - 5) KACZYŃSKI Lech Aleksander **4 947 927** głosów, tj. **33,10** % liczby głosów ważnych,
 - 6) KALINOWSKI Jarosław **269 316** głosów, tj. **1,80** % liczby głosów ważnych,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

7) KORWIN-MIKKE Janusz Ryszard	214 116	głosów, tj. 1,43 %	liczby głosów ważnych,
8) LEPPER Andrzej Zbigniew	2 259 094	głosy, tj. 15,11 %	liczby głosów ważnych,
9) PYSZKO Jan	10 371	głosów, tj. 0,07 %	liczby głosów ważnych,
10) SŁOMKA Adam Andrzej	8 895	głosów, tj. 0,06%	liczby głosów ważnych,
11) TUSK Donald Franciszek	5 429 666	głosów, tj. 36,33 %	liczby głosów ważnych,
12) TYMIŃSKI Stanisław	23 545	głosów, tj. 0,16 %	liczby głosów ważnych.

II

Komisja stwierdziła, iż spośród 12 kandydatów na Prezydenta żaden nie otrzymał więcej niż połowę głosów ważnych i — stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej — w dniu 23 października 2005 r. przeprowadzone zostanie ponowne głosowanie.

III

W ponownym głosowaniu na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyboru dokonuje się spośród dwóch następujących kandydatów, którzy w głosowaniu w dniu 9 października 2005 r. otrzymali kolejno największą liczbę głosów:

- 1) TUSK Donald Franciszek,
- 2) KACZYŃSKI Lech Aleksander.

IV

1. Zestawienie zbiorczych wyników głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia.
2. Zestawienie zbiorczych wyników głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Ferdynand Rymarz*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński, Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyznowski*

Załącznik nr 1 do obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 października 2005 r.

**ZESTAWIENIE ZBIORCZYCH WYNIKÓW GŁOSOWANIA W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W DNIU 9 PAŹDZIERNIKA 2005 r.**

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba obwodów głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Wydano kart do głosowania		Liczba oddanych głosów	Głosy ważne		Głosy nieważne	
				liczba	% (frekwencja)		liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
POLSKA OGÓLEM		25 167	30 260 027	15 051 157	49,74	15 046 350	14 946 689	99,34	99 661	0,66
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE										
OKW nr 1	Wrocław	634	930 652	485 172	52,13	484 967	482 096	99,41	2 871	0,59
OKW nr 2	Jelenia Góra	342	395 524	179 458	45,37	179 406	178 050	99,24	1 356	0,76
OKW nr 3	Legnica	361	438 103	203 404	46,43	203 360	202 023	99,34	1 337	0,66
OKW nr 4	Wałbrzych	479	570 086	255 391	44,80	255 342	253 508	99,28	1 834	0,72
<i>Województwo razem</i>		1 816	2 334 365	1 123 425	48,13	1 123 075	1 115 677	99,34	7 398	0,66
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE										
OKW nr 5	Bydgoszcz	678	803 361	394 733	49,14	394 648	392 189	99,38	2 459	0,62
OKW nr 6	Toruń	397	499 160	237 011	47,48	236 968	235 591	99,42	1 377	0,58
OKW nr 7	Włocławek	294	330 183	143 544	43,47	143 517	142 493	99,29	1 024	0,71
<i>Województwo razem</i>		1 369	1 632 704	775 288	47,48	775 133	770 273	99,37	4 860	0,63
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE										
OKW nr 8	Lublin	793	837 694	431 384	51,50	431 211	428 462	99,36	2 749	0,64
OKW nr 9	Biała Podlaska	302	296 695	146 820	49,49	146 779	145 620	99,21	1 159	0,79
OKW nr 10	Chełm	253	210 681	92 951	44,12	92 939	92 236	99,24	703	0,76
OKW nr 11	Zamość	428	392 233	184 333	47,00	184 310	183 117	99,35	1 193	0,65
<i>Województwo razem</i>		1 776	1 737 303	855 488	49,24	855 239	849 435	99,32	5 804	0,68
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE										
OKW nr 12	Zielona Góra	392	495 455	224 517	45,32	224 453	223 044	99,37	1 409	0,63
OKW nr 13	Gorzów Wielkopolski	263	300 818	137 462	45,70	137 422	136 397	99,25	1 025	0,75
<i>Województwo razem</i>		655	796 273	361 979	45,46	361 875	359 441	99,33	2 434	0,67
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE										
OKW nr 14	Łódź	396	626 835	337 391	53,82	337 267	335 147	99,37	2 120	0,63
OKW nr 15	Łódź	241	302 549	149 719	49,49	149 660	148 645	99,32	1 015	0,68
OKW nr 16	Piotrków Trybunalski	410	479 004	235 036	49,07	234 964	232 980	99,16	1 984	0,84
OKW nr 17	Sieradz	372	364 924	170 609	46,75	170 577	169 246	99,22	1 331	0,78
OKW nr 18	Skiernewice	282	305 943	139 758	45,68	139 726	138 611	99,20	1 115	0,80
<i>Województwo razem</i>		1 701	2 079 255	1 032 513	49,66	1 032 194	1 024 629	99,27	7 565	0,73
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE										
OKW nr 19	Kraków	608	781 724	448 034	57,31	447 883	445 737	99,52	2 146	0,48
OKW nr 20	Kraków	599	680 117	341 960	50,28	341 850	339 488	99,31	2 362	0,69
OKW nr 21	Nowy Sącz	633	635 820	328 985	51,74	328 892	326 666	99,32	2 226	0,68
OKW nr 22	Tarnów	381	429 294	219 814	51,20	219 757	218 289	99,33	1 468	0,67
<i>Województwo razem</i>		2 221	2 526 955	1 338 793	52,98	1 338 382	1 330 180	99,39	8 202	0,61
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE										
OKW nr 23	Warszawa	1 510	2 157 504	1 319 059	61,14	1 318 216	1 311 023	99,45	7 193	0,55
OKW nr 24	Ciechanów	240	272 395	116 366	42,72	116 350	115 546	99,31	804	0,69
OKW nr 25	Ostrołęka	346	301 092	139 033	46,18	139 020	137 976	99,25	1 044	0,75

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba obwodów głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Wydano kart do głosowania		Liczba oddanych głosów	Głosy ważne		Głosy nieważne	
				liczba	% (frekwencja)		liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
OKW nr 26	Płock	322	388 705	177 827	45,75	177 777	176 547	99,31	1 230	0,69
OKW nr 27	Radom	507	572 966	276 838	48,32	276 745	274 733	99,27	2 012	0,73
OKW nr 28	Siedlce	423	440 139	225 440	51,22	225 390	223 449	99,14	1 941	0,86
<i>Województwo razem</i>		3 348	4 132 801	2 254 563	54,55	2 253 498	2 239 274	99,37	14 224	0,63
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE										
OKW nr 29	Opole	794	830 486	342 482	41,24	342 404	340 105	99,33	2 299	0,67
<i>Województwo razem</i>		794	830 486	342 482	41,24	342 404	340 105	99,33	2 299	0,67
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE										
OKW nr 30	Rzeszów	531	569 995	307 111	53,88	307 052	305 236	99,41	1 816	0,59
OKW nr 31	Krosno	395	378 769	179 748	47,46	179 701	178 568	99,37	1 133	0,63
OKW nr 32	Przemyśl	342	309 410	151 749	49,04	151 717	150 695	99,33	1 022	0,67
OKW nr 33	Tarnobrzeg	376	370 583	175 833	47,45	175 808	174 761	99,40	1 047	0,60
<i>Województwo razem</i>		1 644	1 628 757	814 441	50,00	814 278	809 260	99,38	5 018	0,62
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE										
OKW nr 34	Białystok	435	499 899	239 011	47,81	238 946	237 388	99,35	1 558	0,65
OKW nr 35	Łomża	235	243 125	108 931	44,80	108 909	108 098	99,26	811	0,74
OKW nr 36	Suwałki	177	202 626	88 323	43,59	88 311	87 812	99,43	499	0,57
<i>Województwo razem</i>		847	945 650	436 265	46,13	436 166	433 298	99,34	2 868	0,66
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE										
OKW nr 37	Gdańsk	214	365 447	224 323	61,38	224 212	222 971	99,45	1 241	0,55
OKW nr 38	Gdańsk	731	968 296	518 064	53,50	517 920	514 760	99,39	3 160	0,61
OKW nr 39	Słupsk	326	373 563	176 246	47,18	176 191	174 910	99,27	1 281	0,73
<i>Województwo razem</i>		1 271	1 707 306	918 633	53,81	918 323	912 641	99,38	5 682	0,62
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE										
OKW nr 40	Katowice	1 557	2 333 308	1 127 953	48,34	1 127 651	1 120 557	99,37	7 094	0,63
OKW nr 41	Bielsko-Biała	627	840 120	444 567	52,92	444 416	441 946	99,44	2 470	0,56
OKW nr 42	Częstochowa	491	596 353	282 171	47,32	282 066	279 852	99,22	2 214	0,78
<i>Województwo razem</i>		2 675	3 769 781	1 854 691	49,20	1 854 133	1 842 355	99,36	11 778	0,64
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE										
OKW nr 43	Kielce	932	1 040 000	467 232	44,93	467 122	463 850	99,30	3 272	0,70
<i>Województwo razem</i>		932	1 040 000	467 232	44,93	467 122	463 850	99,30	3 272	0,70
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE										
OKW nr 44	Olsztyn	557	621 951	276 435	44,45	276 382	273 141	98,83	3 241	1,17
OKW nr 45	Elbląg	426	503 787	222 594	44,18	222 545	220 868	99,25	1 677	0,75
<i>Województwo razem</i>		983	1 125 738	499 029	44,33	498 927	494 009	99,01	4 918	0,99
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE										
OKW nr 46	Poznań	567	806 654	452 922	56,15	452 692	450 105	99,43	2 587	0,57
OKW nr 47	Kalisz	439	520 299	256 799	49,36	256 735	254 874	99,28	1 861	0,72
OKW nr 48	Konin	366	440 762	211 612	48,01	211 569	210 094	99,30	1 475	0,70
OKW nr 49	Leszno	362	432 771	212 311	49,06	212 255	210 538	99,19	1 717	0,81
OKW nr 50	Piła	359	426 750	213 233	49,97	213 212	211 616	99,25	1 596	0,75
<i>Województwo razem</i>		2 093	2 627 236	1 346 877	51,27	1 346 463	1 337 227	99,31	9 236	0,69
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE										
OKW nr 51	Szczecin	650	872 190	416 825	47,79	416 570	413 899	99,36	2 671	0,64
OKW nr 52	Koszalin	392	473 227	212 633	44,93	212 568	211 136	99,33	1 432	0,67
<i>Województwo razem</i>		1 042	1 345 417	629 458	46,79	629 138	625 035	99,35	4 103	0,65

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Państwowej Komisji
Wyborczej z dnia 10 października 2005 r.

**ZESTAWIENIE ZBIORCZYCH WYNIKÓW GŁOSOWANIA NA KANDYDATÓW NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W DNIU 9 PAŹDZIERNIKA 2005 R.**

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów																							
			Bochniarz Henryka Teodora		Borowski Marek Stefan		Bubel Leszek Henryk		Ilasz Liwiusz Marian		Kaczyński Lech Aleksander		Kalinowski Jarosław		Korwin-Mikke Janusz Ryszard		Lepper Andrzej Zbigniew		Pyszko Jan		Słomka Adam Andrzej		Tusk Donald Franciszek		Tymiński Stanisław	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
POLSKA OGÓLEM		14 946 689	188 598	1,26	1 544 642	10,33	18 828	0,13	31 691	0,21	4 947 927	33,10	269 316	1,80	214 116	1,43	2 259 094	15,11	10 371	0,07	8 895	0,06	5 429 666	36,33	23 545	0,16
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLASKIE																										
OKW nr 1	Wrocław	482 096	6 688	1,39	50 715	10,52	489	0,10	788	0,16	151 009	31,32	4 733	0,98	8 576	1,78	46 469	9,64	491	0,10	235	0,05	211 113	43,79	790	0,16
OKW nr 2	Jelenia Góra	178 050	2 402	1,35	21 064	11,83	255	0,14	486	0,27	47 434	26,64	2 181	1,22	2 658	1,49	24 293	13,64	214	0,12	112	0,06	76 594	43,02	357	0,20
OKW nr 3	Legnica	202 023	2 718	1,35	24 948	12,35	258	0,13	505	0,25	62 087	30,73	2 550	1,26	2 837	1,40	34 314	16,99	130	0,06	84	0,04	71 278	35,28	314	0,16
OKW nr 4	Wałbrzych	253 508	3 197	1,26	31 503	12,43	261	0,10	673	0,27	71 410	28,17	2 904	1,15	3 497	1,38	37 663	14,86	178	0,07	135	0,05	101 638	40,09	449	0,18
Województwo razem		1 115 677	15 005	1,34	128 230	11,49	1 263	0,11	2 452	0,22	331 940	29,75	12 368	1,11	17 568	1,57	142 739	12,79	1 013	0,09	566	0,05	460 623	41,29	1 910	0,17
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE																										
OKW nr 5	Bydgoszcz	392 189	6 327	1,61	60 457	15,42	449	0,11	913	0,23	110 238	28,11	5 912	1,51	4 669	1,19	70 349	17,94	242	0,06	232	0,06	131 738	33,59	663	0,17
OKW nr 6	Toruń	235 591	3 142	1,33	28 549	12,12	248	0,11	509	0,22	68 334	29,01	3 547	1,51	2 601	1,10	45 668	19,38	141	0,06	118	0,05	82 342	34,95	392	0,17
OKW nr 7	Włocławek	142 493	1 628	1,14	17 613	12,36	159	0,11	370	0,26	35 309	24,78	3 520	2,47	1 268	0,89	43 881	30,80	85	0,06	78	0,05	38 283	26,87	299	0,21
Województwo razem		770 273	11 097	1,44	106 619	13,84	856	0,11	1 792	0,23	213 881	27,77	12 979	1,68	8 538	1,11	159 898	20,76	468	0,06	428	0,06	252 363	32,76	1 354	0,18
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE																										
OKW nr 8	Lublin	428 462	5 119	1,19	36 498	8,52	890	0,21	887	0,21	163 187	38,09	12 454	2,91	7 276	1,70	86 885	20,28	576	0,13	299	0,07	113 783	26,56	608	0,14
OKW nr 9	Biała Podlaska	145 620	1 473	1,01	10 014	6,88	301	0,21	380	0,26	50 489	34,67	6 926	4,76	1 499	1,03	45 478	31,23	96	0,07	84	0,06	28 629	19,66	251	0,17
OKW nr 10	Chełm	92 236	876	0,95	7 588	8,23	154	0,17	228	0,25	28 090	30,45	3 413	3,70	1 113	1,21	29 008	31,45	206	0,22	69	0,07	21 321	23,12	170	0,18
OKW nr 11	Zamość	183 117	1 298	0,71	11 299	6,17	340	0,19	412	0,22	68 474	37,39	7 891	4,31	1 987	1,09	59 928	32,73	119	0,06	107	0,06	30 976	16,92	286	0,16
Województwo razem		849 435	8 766	1,03	65 399	7,70	1 685	0,20	1 907	0,22	310 240	36,52	30 684	3,61	11 875	1,40	221 299	26,05	997	0,12	559	0,07	194 709	22,92	1 315	0,15
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE																										
OKW nr 12	Zielona Góra	223 044	3 930	1,76	30 814	13,82	248	0,11	609	0,27	53 723	24,09	2 626	1,18	3 178	1,42	33 811	15,16	163	0,07	128	0,06	93 358	41,86	456	0,20
OKW nr 13	Gorzów Wielkopolski	136 397	2 337	1,71	18 230	13,37	134	0,10	329	0,24	36 112	26,48	1 639	1,20	1 659	1,22	22 192	16,27	91	0,07	85	0,06	53 337	39,10	252	0,18
Województwo razem		359 441	6 267	1,74	49 044	13,64	382	0,11	938	0,26	89 835	24,99	4 265	1,19	4 837	1,35	56 003	15,58	254	0,07	213	0,06	146 695	40,81	708	0,20
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE																										

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów																							
			Bochniarz Henryka Teodora		Borowski Marek Stefan		Bubel Leszek Henryk		Ilasz Liwiusz Marian		Kaczyński Lech Aleksander		Kalinowski Jarosław		Korwin-Mikke Janusz Ryszard		Lepper Andrzej Zbigniew		Pysko Jan		Słomka Adam Andrzej		Tusk Donald Franciszek		Tymiński Stanisław	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
OKW nr 14	Łódź	335 147	6 066	1,81	54 798	16,35	562	0,17	502	0,15	101 266	30,22	2 361	0,70	7 877	2,35	23 354	6,97	221	0,07	183	0,05	137 173	40,93	784	0,23
OKW nr 15	Łódź	148 645	2 249	1,51	16 445	11,06	238	0,16	275	0,19	51 074	34,36	2 766	1,86	2 846	1,91	25 081	16,87	91	0,06	95	0,06	47 253	31,79	232	0,16
OKW nr 16	Piotrków Trybunalski	232 980	2 773	1,19	21 890	9,40	428	0,18	601	0,26	78 183	33,56	6 598	2,83	3 124	1,34	64 736	27,79	158	0,07	158	0,07	53 979	23,17	352	0,15
OKW nr 17	Sieradz	169 246	1 958	1,16	16 819	9,94	285	0,17	427	0,25	49 210	29,08	6 376	3,77	2 194	1,30	52 701	31,14	81	0,05	106	0,06	38 776	22,91	313	0,18
OKW nr 18	Skiernewice	138 611	1 499	1,08	14 155	10,21	270	0,19	301	0,22	41 233	29,75	5 752	4,15	1 760	1,27	40 674	29,34	81	0,06	95	0,07	32 540	23,48	251	0,18
Województwo razem		1 024 629	14 545	1,42	124 107	12,11	1 783	0,17	2 106	0,21	320 966	31,33	23 853	2,33	17 801	1,74	206 546	20,16	632	0,06	637	0,06	309 721	30,23	1 932	0,19
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE																										
OKW nr 19	Kraków	445 737	5 154	1,16	36 123	8,10	381	0,09	552	0,12	165 476	37,12	3 220	0,72	9 411	2,11	21 793	4,89	152	0,03	163	0,04	202 946	45,53	366	0,08
OKW nr 20	Kraków	339 488	3 526	1,04	28 883	8,51	331	0,10	717	0,21	133 869	39,43	5 657	1,67	4 752	1,40	47 541	14,00	171	0,05	171	0,05	113 345	33,39	525	0,15
OKW nr 21	Nowy Sącz	326 666	2 362	0,72	14 796	4,53	334	0,10	707	0,22	167 078	51,15	5 128	1,57	3 402	1,04	38 110	11,67	178	0,05	165	0,05	93 991	28,77	415	0,13
OKW nr 22	Tarnów	218 289	1 922	0,88	11 728	5,37	190	0,09	365	0,17	108 832	49,86	4 737	2,17	2 562	1,17	27 793	12,73	103	0,05	112	0,05	59 696	27,35	249	0,11
Województwo razem		1 330 180	12 964	0,97	91 530	6,88	1 236	0,09	2 341	0,18	575 255	43,25	18 742	1,41	20 127	1,51	135 237	10,17	604	0,05	611	0,05	469 978	35,33	1 555	0,12
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE																										
OKW nr 23	Warszawa	1 311 023	18 857	1,44	134 960	10,29	1 819	0,14	1 567	0,12	458 894	35,00	11 642	0,89	24 750	1,89	55 607	4,24	687	0,05	492	0,04	600 112	45,77	1 636	0,12
OKW nr 24	Ciechanów	115 546	928	0,80	10 601	9,17	115	0,10	253	0,22	38 980	33,74	6 161	5,33	1 032	0,89	29 850	25,83	57	0,05	53	0,05	27 334	23,66	182	0,16
OKW nr 25	Ostrołęka	137 976	1 162	0,84	8 754	6,34	190	0,14	325	0,24	57 384	41,59	9 679	7,01	1 251	0,91	29 857	21,64	78	0,06	69	0,05	28 981	21,00	246	0,18
OKW nr 26	Płock	176 547	2 079	1,18	17 373	9,84	233	0,13	354	0,20	62 737	35,54	5 126	2,90	2 012	1,14	35 149	19,91	122	0,07	89	0,05	50 983	28,88	290	0,16
OKW nr 27	Radom	274 733	2 552	0,93	21 716	7,90	462	0,17	622	0,23	102 538	37,32	8 758	3,19	3 552	1,29	65 196	23,73	132	0,05	178	0,06	68 692	25,00	335	0,12
OKW nr 28	Siedlce	223 449	2 335	1,04	15 838	7,09	489	0,22	462	0,21	84 620	37,87	9 959	4,46	2 728	1,22	54 535	24,41	204	0,09	114	0,05	51 823	23,19	342	0,15
Województwo razem		2 239 274	27 913	1,25	209 242	9,34	3 308	0,15	3 583	0,16	805 153	35,96	51 325	2,29	35 325	1,58	270 194	12,07	1 280	0,06	995	0,04	827 925	36,97	3 031	0,14
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE																										
OKW nr 29	Opole	340 105	4 344	1,28	31 731	9,33	437	0,13	936	0,28	88 037	25,89	4 281	1,26	5 360	1,58	50 641	14,89	240	0,07	238	0,07	153 243	45,06	617	0,18
Województwo razem		340 105	4 344	1,28	31 731	9,33	437	0,13	936	0,28	88 037	25,89	4 281	1,26	5 360	1,58	50 641	14,89	240	0,07	238	0,07	153 243	45,06	617	0,18
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE																										
OKW nr 30	Rzeszów	305 236	2 515	0,82	18 791	6,16	378	0,12	610	0,20	164 356	53,85	6 387	2,09	3 918	1,28	39 464	12,93	144	0,05	143	0,05	68 201	22,34	329	0,11
OKW nr 31	Krosno	178 568	1 535	0,86	12 010	6,73	185	0,10	429	0,24	83 615	46,83	3 859	2,16	2 189	1,23	30 370	17,01	124	0,07	95	0,05	43 848	24,56	309	0,17
OKW nr 32	Przemyśl	150 695	1 085	0,72	9 440	6,26	190	0,13	322	0,21	68 752	45,62	5 135	3,41	1 307	0,87	31 987	21,23	93	0,06	100	0,07	32 026	21,25	258	0,17
OKW nr 33	Tarnobrzeg	174 761	1 615	0,92	12 409	7,10	261	0,15	382	0,22	82 817	47,39	4 330	2,48	2 174	1,24	28 268	16,18	130	0,07	123	0,07	42 039	24,06	213	0,12
Województwo razem		809 260	6 750	0,83	52 650	6,51	1 014	0,13	1 743	0,22	399 540	49,37	19 711	2,44	9 588	1,18	130 089	16,08	491	0,06	461	0,06	186 114	23,00	1 109	0,14
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE																										

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów																							
			Bochniarz Henryka Teodora		Borowski Marek Stefan		Bubel Leszek Henryk		Ilasz Liwiusz Marian		Kaczyński Lech Aleksander		Kalinowski Jarosław		Korwin-Mikke Janusz Ryszard		Lepper Andrzej Zbigniew		Pyszko Jan		Słomka Adam Andrzej		Tusk Donald Franciszek		Tymiński Stanisław	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
OKW nr 34	Białystok	237 388	2 647	1,12	24 034	10,12	310	0,13	411	0,17	91 802	38,67	3 689	1,55	3 474	1,46	41 503	17,48	282	0,12	104	0,04	68 810	28,99	322	0,14
OKW nr 35	Łomża	108 098	795	0,74	6 250	5,78	141	0,13	230	0,21	50 090	46,34	4 333	4,01	992	0,92	23 700	21,92	254	0,23	45	0,04	21 075	19,50	193	0,18
OKW nr 36	Suwałki	87 812	949	1,08	6 502	7,40	154	0,18	182	0,21	30 525	34,76	2 427	2,76	908	1,03	23 726	27,02	72	0,08	41	0,05	22 195	25,28	131	0,15
Województwo razem		433 298	4 391	1,01	36 786	8,49	605	0,14	823	0,19	172 417	39,79	10 449	2,41	5 374	1,24	88 929	20,52	608	0,14	190	0,04	112 080	25,87	646	0,15
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE																										
OKW nr 37	Gdańsk	222 971	2 400	1,08	18 002	8,07	173	0,08	282	0,13	67 777	30,40	831	0,37	3 380	1,52	6 521	2,92	75	0,03	68	0,03	123 299	55,30	163	0,07
OKW nr 38	Gdańsk	514 760	5 517	1,07	41 071	7,98	513	0,10	984	0,19	154 516	30,02	4 287	0,83	6 130	1,19	50 549	9,82	257	0,05	286	0,06	249 982	48,56	668	0,13
OKW nr 39	Słupsk	174 910	2 040	1,17	19 863	11,36	211	0,12	439	0,25	45 456	25,99	2 065	1,18	1 928	1,10	30 760	17,59	85	0,05	100	0,06	71 683	40,98	280	0,16
Województwo razem		912 641	9 957	1,09	78 936	8,65	897	0,10	1 705	0,19	267 749	29,34	7 183	0,79	11 438	1,25	87 830	9,62	417	0,05	454	0,05	444 964	48,76	1 111	0,12
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE																										
OKW nr 40	Katowice	1 120 557	17 193	1,53	138 231	12,34	1 076	0,10	2 585	0,23	349 255	31,17	7 461	0,67	17 109	1,53	87 055	7,77	758	0,07	876	0,08	497 098	44,36	1 860	0,17
OKW nr 41	Bielsko-Biała	441 946	5 384	1,22	45 005	10,18	378	0,09	1 166	0,26	171 175	38,73	4 216	0,95	5 662	1,28	37 739	8,54	361	0,08	260	0,06	169 919	38,45	681	0,15
OKW nr 42	Częstochowa	279 852	3 836	1,37	32 515	11,62	427	0,15	661	0,24	86 703	30,98	4 426	1,58	4 415	1,58	47 791	17,08	156	0,06	205	0,07	98 187	35,09	530	0,19
Województwo razem		1 842 355	26 413	1,43	215 751	11,71	1 881	0,10	4 412	0,24	607 133	32,95	16 103	0,87	27 186	1,48	172 585	9,37	1 275	0,07	1 341	0,07	765 204	41,53	3 071	0,17
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE																										
OKW nr 43	Kielce	463 850	4 584	0,99	51 172	11,03	723	0,16	1 122	0,24	140 570	30,31	15 349	3,31	5 977	1,29	122 378	26,38	296	0,06	296	0,06	120 715	26,02	668	0,14
Województwo razem		463 850	4 584	0,99	51 172	11,03	723	0,16	1 122	0,24	140 570	30,31	15 349	3,31	5 977	1,29	122 378	26,38	296	0,06	296	0,06	120 715	26,02	668	0,14
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE																										
OKW nr 44	Olsztyn	273 141	4 476	1,64	30 888	11,31	277	0,10	772	0,28	74 411	27,24	4 855	1,78	3 758	1,38	43 080	15,77	299	0,11	154	0,06	109 603	40,13	568	0,21
OKW nr 45	Elbląg	220 868	3 150	1,43	24 376	11,04	274	0,12	579	0,26	56 807	25,72	3 676	1,66	2 558	1,16	46 587	21,09	131	0,06	131	0,06	82 127	37,18	472	0,21
Województwo razem		494 009	7 626	1,54	55 264	11,19	551	0,11	1 351	0,27	131 218	26,56	8 531	1,73	6 316	1,28	89 667	18,15	430	0,09	285	0,06	191 730	38,81	1 040	0,21
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE																										
OKW nr 46	Poznań	450 105	6 913	1,54	55 474	12,32	407	0,09	755	0,17	116 737	25,94	4 346	0,97	7 258	1,61	32 331	7,18	208	0,05	704	0,16	224 362	49,85	610	0,14
OKW nr 47	Kalisz	254 874	3 094	1,21	28 182	11,06	289	0,11	729	0,29	69 314	27,20	7 058	2,77	2 949	1,16	59 121	23,20	187	0,07	163	0,06	83 282	32,68	506	0,20
OKW nr 48	Konin	210 094	2 407	1,15	23 026	10,96	260	0,12	514	0,24	59 002	28,08	5 723	2,72	2 521	1,20	55 771	26,55	258	0,12	126	0,06	60 140	28,63	346	0,16
OKW nr 49	Leszno	210 538	3 130	1,49	26 110	12,40	220	0,10	644	0,31	49 217	23,38	5 470	2,60	2 580	1,23	43 264	20,55	189	0,09	134	0,06	79 085	37,56	495	0,24
OKW nr 50	Piła	211 616	2 665	1,26	33 351	15,76	267	0,13	495	0,23	50 850	24,03	4 170	1,97	2 018	0,95	36 265	17,14	123	0,06	130	0,06	80 873	38,22	409	0,19
Województwo razem		1 337 227	18 209	1,36	166 143	12,42	1 443	0,11	3 137	0,23	345 120	25,81	26 767	2,00	17 326	1,30	226 752	16,96	965	0,07	1 257	0,09	527 742	39,47	2 366	0,18
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE																										
OKW nr 51	Szczecin	413 899	6 542	1,58	53 471	12,92	528	0,13	869	0,21	102 938	24,87	4 388	1,06	6 969	1,68	55 582	13,43	289	0,07	231	0,06	181 376	43,82	716	0,17

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów																							
			Bochniarz Henryka Teodora		Borowski Marek Stefan		Bubel Leszek Henryk		Ilasz Liwiusz Marian		Kaczyński Lech Aleksander		Kalinowski Jarosław		Korwin-Mikke Janusz Ryszard		Lepper Andrzej Zbigniew		Pyszko Jan		Słomka Adam Andrzej		Tusk Donald Franciszek		Tymiński Stanisław	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
OKW nr 52	Koszalin	211 136	3 225	1,53	28 567	13,53	236	0,11	474	0,22	45 935	21,76	2 338	1,11	2 511	1,19	42 725	20,24	112	0,05	133	0,06	84 484	40,01	396	0,19
Województwo razem		625 035	9 767	1,56	82 038	13,13	764	0,12	1 343	0,21	148 873	23,82	6 726	1,08	9 480	1,52	98 307	15,73	401	0,06	364	0,06	265 860	42,54	1 112	0,18

OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 24 października 2005 r.

**o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Pol-
skiej**

Na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm.²⁾) Państwowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej wyniki ponownego głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

I

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, ustaliła następujące wyniki ponownego głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- a) głosowanie przeprowadzono w **25 166** obwodach głosowania,
- b) uprawnionych do głosowania było **30 279 209** wyborców,
- c) w głosowaniu wzięło udział **15 439 684** wyborców,
- d) frekwencja wyniosła **50,99 %**
- e) głosów nieważnych oddano **155 233**,
- f) głosów ważnych oddano **15 279 787**,
- g) poszczególni kandydaci uzyskali następujące liczby ważnych głosów:
 - 1. KACZYŃSKI Lech Aleksander **8 257 468** głosów, tj. **54,04 %** liczby głosów ważnych,
 - 2. TUSK Donald Franciszek **7 022 319** głosów, tj. **45,96 %** liczby głosów ważnych.

II

Komisja stwierdziła, iż w ponownym głosowaniu przeprowadzonym w dniu 23 października 2005 r. , spośród dwóch kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej więcej głosów otrzymał i - stosownie do art. 127 ust. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej -

Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej został wybrany KACZYŃSKI Lech Aleksander

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

III

1. Zestawienie zbiorczych wyników ponownego głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia.
2. Zestawienie zbiorczych wyników ponownego głosowania na kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Ferdynand Rymarz*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński, Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyznowski*

Załącznik nr 1 do obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r.

ZESTAWIENIE ZBIORCZYCH WYNIKÓW PONOWNEGO GŁOSOWANIA W WYBORACH PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ PRZEPROWADZONEGO W DNIU 23 PAŹDZIERNIKA 2005 r.

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba obwodów głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Wydanych kart do głosowania		Liczba oddanych głosów	Głosy ważne		Głosy nieważne	
				liczba	%		liczba	%	liczba	%
POLSKA OGÓLEM		25 166	30 279 209	15 439 684	50,99	15 435 020	15 279 787	98,99	155 233	1,01
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE										
OKW nr 1	Wrocław	634	933 981	502 739	53,83	502 562	498 085	99,11	4 477	0,89
OKW nr 2	Jelenia Góra	342	395 279	182 468	46,16	182 418	180 560	98,98	1 858	1,02
OKW nr 3	Legnica	361	437 792	204 996	46,82	204 949	203 082	99,09	1 867	0,91
OKW nr 4	Wałbrzych	479	569 601	260 940	45,81	260 871	258 155	98,96	2 716	1,04
Województwo razem		1 816	2 336 653	1 151 143	49,26	1 150 800	1 139 882	99,05	10 918	0,95
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE										
OKW nr 5	Bydgoszcz	678	802 826	386 128	48,10	386 056	380 909	98,67	5 147	1,33
OKW nr 6	Toruń	397	500 087	235 846	47,16	235 806	233 365	98,96	2 441	1,04
OKW nr 7	Włocławek	294	329 517	135 645	41,16	135 618	133 756	98,63	1 862	1,37
Województwo razem		1 369	1 632 430	757 619	46,41	757 480	748 030	98,75	9 450	1,25
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE										
OKW nr 8	Lublin	793	837 187	446 524	53,34	446 420	442 279	99,07	4 141	0,93
OKW nr 9	Biała Podlaska	302	296 196	147 499	49,80	147 440	145 999	99,02	1 441	0,98
OKW nr 10	Chełm	253	210 902	92 817	44,01	92 804	91 813	98,93	991	1,07
OKW nr 11	Zamość	428	391 115	189 235	48,38	189 208	187 638	99,17	1 570	0,83
Województwo razem		1 776	1 735 400	876 075	50,48	875 872	867 729	99,07	8 143	0,93
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE										
OKW nr 12	Zielona Góra	392	494 986	226 652	45,79	226 591	224 318	99,00	2 273	1,00
OKW nr 13	Gorzów Wielkopolski	263	300 988	136 789	45,45	136 764	135 264	98,90	1 500	1,10
Województwo razem		655	795 974	363 441	45,66	363 355	359 582	98,96	3 773	1,04
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE										
OKW nr 14	Łódź	396	628 658	347 359	55,25	347 158	342 804	98,75	4 354	1,25

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba obwodów głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Wydanych kart do głosowania		Liczba oddanych głosów	Głosy ważne		Głosy nieważne	
				liczba	%		liczba	%	liczba	%
OKW nr 15	Łódź	241	303 022	154 017	50,83	153 956	152 216	98,87	1 740	1,13
OKW nr 16	Piotrków Trybunalski	410	478 578	237 708	49,67	237 652	234 817	98,81	2 835	1,19
OKW nr 17	Sieradz	372	364 635	168 690	46,26	168 632	166 561	98,77	2 071	1,23
OKW nr 18	Skiermiewice	282	305 644	138 499	45,31	138 458	136 805	98,81	1 653	1,19
Województwo razem		1 701	2 080 537	1 046 273	50,29	1 045 856	1 033 203	98,79	12 653	1,21
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE										
OKW nr 19	Kraków	608	786 883	476 303	60,53	476 160	472 649	99,26	3 511	0,74
OKW nr 20	Kraków	599	680 100	359 851	52,91	359 751	356 588	99,12	3 163	0,88
OKW nr 21	Nowy Sącz	633	634 702	350 753	55,26	350 666	348 204	99,30	2 462	0,70
OKW nr 22	Tarnów	381	429 226	234 347	54,60	234 309	232 533	99,24	1 776	0,76
Województwo razem		2 221	2 530 911	1 421 254	56,16	1 420 886	1 409 974	99,23	10 912	0,77
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE										
OKW nr 23	Warszawa	1 510	2 171 795	1 378 991	63,50	1 378 172	1 364 608	99,02	13 564	0,98
OKW nr 24	Ciechanów	240	271 874	118 596	43,62	118 576	117 330	98,95	1 246	1,05
OKW nr 25	Ostrołęka	346	300 744	144 650	48,10	144 638	143 362	99,12	1 276	0,88
OKW nr 26	Płock	322	388 451	183 942	47,35	183 897	181 979	98,96	1 918	1,04
OKW nr 27	Radom	507	572 841	286 821	50,07	286 751	284 085	99,07	2 666	0,93
OKW nr 28	Siedlce	423	440 247	233 190	52,97	233 159	230 726	98,96	2 433	1,04
Województwo razem		3 348	4 145 952	2 346 190	56,59	2 345 193	2 322 090	99,01	23 103	0,99
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE										
OKW nr 29	Opole	794	830 461	354 808	42,72	354 747	351 411	99,06	3 336	0,94
Województwo razem		794	830 461	354 808	42,72	354 747	351 411	99,06	3 336	0,94
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE										
OKW nr 30	Rzeszów	531	570 067	330 315	57,94	330 239	327 715	99,24	2 524	0,76
OKW nr 31	Krosno	395	378 206	191 922	50,75	191 893	190 424	99,23	1 469	0,77
OKW nr 32	Przemyśl	342	309 951	161 109	51,98	161 085	159 750	99,17	1 335	0,83
OKW nr 33	Tarnobrzeg	376	370 220	185 800	50,19	185 771	184 160	99,13	1 611	0,87
Województwo razem		1 644	1 628 444	869 146	53,37	868 988	862 049	99,20	6 939	0,80
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE										
OKW nr 34	Białystok	435	499 533	240 953	48,24	240 883	238 688	99,09	2 195	0,91
OKW nr 35	Łomża	235	242 413	115 408	47,61	115 397	114 582	99,29	815	0,71
OKW nr 36	Suwałki	177	202 512	88 082	43,49	88 040	87 320	99,18	720	0,82
Województwo razem		847	944 458	444 443	47,06	444 320	440 590	99,16	3 730	0,84
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE										
OKW nr 37	Gdańsk	213	367 295	233 779	63,65	233 655	231 411	99,04	2 244	0,96
OKW nr 38	Gdańsk	731	967 925	533 797	55,15	533 674	528 751	99,08	4 923	0,92
OKW nr 39	Słupsk	326	372 607	175 670	47,15	175 647	173 845	98,97	1 802	1,03
Województwo razem		1 270	1 707 827	943 246	55,23	942 976	934 007	99,05	8 969	0,95
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE										
OKW nr 40	Katowice	1 557	2 335 151	1 170 233	50,11	1 169 952	1 158 372	99,01	11 580	0,99
OKW nr 41	Bielsko-Biała	627	840 637	466 237	55,46	466 083	462 079	99,14	4 004	0,86
OKW nr 42	Częstochowa	491	595 291	285 489	47,96	285 397	282 057	98,83	3 340	1,17
Województwo razem		2 675	3 771 079	1 921 959	50,97	1 921 432	1 902 508	99,02	18 924	0,98
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE										
OKW nr 43	Kielce	932	1 039 363	472 853	45,49	472 766	467 661	98,92	5 105	1,08
Województwo razem		932	1 039 363	472 853	45,49	472 766	467 661	98,92	5 105	1,08

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba obwodów głosowania	Liczba uprawnionych do głosowania	Wydanych kart do głosowania		Liczba oddanych głosów	Głosy ważne		Głosy nieważne	
				liczba	%		liczba	%	liczba	%
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE										
OKW nr 44	Olsztyn	557	621 725	277 200	44,59	277 150	272 965	98,49	4 185	1,51
OKW nr 45	Elbląg	426	502 941	218 536	43,45	218 489	216 017	98,87	2 472	1,13
Województwo razem		983	1 124 666	495 736	44,08	495 639	488 982	98,66	6 657	1,34
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE										
OKW nr 46	Poznań	567	810 474	470 811	58,09	470 535	465 551	98,94	4 984	1,06
OKW nr 47	Kalisz	439	520 112	253 497	48,74	253 439	250 365	98,79	3 074	1,21
OKW nr 48	Konin	366	440 476	209 781	47,63	209 728	207 334	98,86	2 394	1,14
OKW nr 49	Leszno	362	432 463	210 145	48,59	210 077	207 183	98,62	2 894	1,38
OKW nr 50	Piła	359	426 357	207 566	48,68	207 534	204 854	98,71	2 680	1,29
Województwo razem		2 093	2 629 882	1 351 800	51,40	1 351 313	1 335 287	98,81	16 026	1,19
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE										
OKW nr 51	Szczecin	650	872 774	415 893	47,65	415 639	411 403	98,98	4 236	1,02
OKW nr 52	Koszalin	392	472 398	207 805	43,99	207 758	205 399	98,86	2 359	1,14
Województwo razem		1 042	1 345 172	623 698	46,37	623 397	616 802	98,94	6 595	1,06

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r.

**ZESTAWIENIE ZBIORCZYCH WYNIKÓW PONOWNEGO GŁOSOWANIA NA KANDYDATÓW
NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
PRZEPROWADZONEGO W DNIU 23 PAŹDZIERNIKA 2005 r.**

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów			
			Kaczyński Lech Aleksander		Tusk Donald Franciszek	
			liczba	%	liczba	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
POLSKA OGÓLEM		15 279 787	8 257 468	54,04	7 022 319	45,96
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE						
OKW nr 1	Wrocław	498 085	227 546	45,68	270 539	54,32
OKW nr 2	Jelenia Góra	180 560	77 716	43,04	102 844	56,96
OKW nr 3	Legnica	203 082	107 287	52,83	95 795	47,17
OKW nr 4	Wałbrzych	258 155	121 340	47,00	136 815	53,00
<i>Województwo razem</i>		1 139 882	533 889	46,84	605 993	53,16
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE						
OKW nr 5	Bydgoszcz	380 909	193 292	50,74	187 617	49,26
OKW nr 6	Toruń	233 365	121 488	52,06	111 877	47,94
OKW nr 7	Włocławek	133 756	78 009	58,32	55 747	41,68
<i>Województwo razem</i>		748 030	392 789	52,51	355 241	47,49
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE						
OKW nr 8	Lublin	442 279	296 042	66,94	146 237	33,06
OKW nr 9	Biała Podlaska	145 999	107 120	73,37	38 879	26,63
OKW nr 10	Chełm	91 813	62 594	68,18	29 219	31,82

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów			
			Kaczyński Lech Aleksander		Tusk Donald Franciszek	
			liczba	%	liczba	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
OKW nr 11	Zamość	187 638	145 845	77,73	41 793	22,27
<i>Województwo razem</i>		867 729	611 601	70,48	256 128	29,52
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE						
OKW nr 12	Zielona Góra	224 318	91 700	40,88	132 618	59,12
OKW nr 13	Gorzów Wielkopolski	135 264	60 909	45,03	74 355	54,97
<i>Województwo razem</i>		359 582	152 609	42,44	206 973	57,56
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE						
OKW nr 14	Łódź	342 804	153 929	44,90	188 875	55,10
OKW nr 15	Łódź	152 216	89 915	59,07	62 301	40,93
OKW nr 16	Piotrków Trybunalski	234 817	163 333	69,56	71 484	30,44
OKW nr 17	Sieradz	166 561	113 695	68,26	52 866	31,74
OKW nr 18	Skierniewice	136 805	93 213	68,14	43 592	31,86
<i>Województwo razem</i>		1 033 203	614 085	59,44	419 118	40,56
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE						
OKW nr 19	Kraków	472 649	229 248	48,50	243 401	51,50
OKW nr 20	Kraków	356 588	218 171	61,18	138 417	38,82
OKW nr 21	Nowy Sącz	348 204	243 205	69,85	104 999	30,15
OKW nr 22	Tarnów	232 533	164 064	70,56	68 469	29,44
<i>Województwo razem</i>		1 409 974	854 688	60,62	555 286	39,38
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE						
OKW nr 23	Warszawa	1 364 608	614 742	45,05	749 866	54,95
OKW nr 24	Ciechanów	117 330	82 430	70,25	34 900	29,75
OKW nr 25	Ostrołęka	143 362	106 775	74,48	36 587	25,52
OKW nr 26	Płock	181 979	116 567	64,06	65 412	35,94
OKW nr 27	Radom	284 085	199 138	70,10	84 947	29,90
OKW nr 28	Siedlce	230 726	165 025	71,52	65 701	28,48
<i>Województwo razem</i>		2 322 090	1 284 677	55,32	1 037 413	44,68
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE						
OKW nr 29	Opole	351 411	147 131	41,87	204 280	58,13
<i>Województwo razem</i>		351 411	147 131	41,87	204 280	58,13
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE						
OKW nr 30	Rzeszów	327 715	242 076	73,87	85 639	26,13
OKW nr 31	Krosno	190 424	134 645	70,71	55 779	29,29
OKW nr 32	Przemyśl	159 750	118 146	73,96	41 604	26,04
OKW nr 33	Tarnobrzeg	184 160	131 505	71,41	52 655	28,59
<i>Województwo razem</i>		862 049	626 372	72,66	235 677	27,34
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE						
OKW nr 34	Białystok	238 688	134 688	56,43	104 000	43,57
OKW nr 35	Łomża	114 582	87 960	76,77	26 622	23,23
OKW nr 36	Suwałki	87 320	57 264	65,58	30 056	34,42
<i>Województwo razem</i>		440 590	279 912	63,53	160 678	36,47
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE						
OKW nr 37	Gdańsk	231 411	87 653	37,88	143 758	62,12
OKW nr 38	Gdańsk	528 751	233 125	44,09	295 626	55,91
OKW nr 39	Słupsk	173 845	78 835	45,35	95 010	54,65

Nr okręgowej komisji wyborczej	Siedziba	Liczba ważnych głosów ogółem	Ważne głosy oddane na poszczególnych kandydatów			
			Kaczyński Lech Aleksander		Tusk Donald Franciszek	
			liczba	%	liczba	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
<i>Województwo razem</i>		934 007	399 613	42,78	534 394	57,22
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE						
OKW nr 40	Katowice	1 158 372	532 892	46,00	625 480	54,00
OKW nr 41	Bielsko-Biała	462 079	249 463	53,99	212 616	46,01
OKW nr 42	Częstochowa	282 057	151 937	53,87	130 120	46,13
<i>Województwo razem</i>		1 902 508	934 292	49,11	968 216	50,89
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE						
OKW nr 43	Kielce	467 661	303 645	64,93	164 016	35,07
<i>Województwo razem</i>		467 661	303 645	64,93	164 016	35,07
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE						
OKW nr 44	Olsztyn	272 965	125 863	46,11	147 102	53,89
OKW nr 45	Elbląg	216 017	105 790	48,97	110 227	51,03
<i>Województwo razem</i>		488 982	231 653	47,37	257 329	52,63
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE						
OKW nr 46	Poznań	465 551	174 175	37,41	291 376	62,59
OKW nr 47	Kalisz	250 365	140 148	55,98	110 217	44,02
OKW nr 48	Konin	207 334	128 441	61,95	78 893	38,05
OKW nr 49	Leszno	207 183	97 474	47,05	109 709	52,95
OKW nr 50	Piła	204 854	94 462	46,11	110 392	53,89
<i>Województwo razem</i>		1 335 287	634 700	47,53	700 587	52,47
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE						
OKW nr 51	Szczecin	411 403	168 085	40,86	243 318	59,14
OKW nr 52	Koszalin	205 399	87 727	42,71	117 672	57,29
<i>Województwo razem</i>		616 802	255 812	41,47	360 990	58,53

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 24 października 2005 r.

w sprawie stwierdzenia wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 z późn. zm.) Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że w ponownym głosowaniu przeprowadzonym w dniu 23 października 2005 r., spośród dwóch kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej więcej głosów otrzymał i – stosownie do art. 127 ust. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej –

Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej
został wybrany

LECH ALEKSANDER KACZYŃSKI

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Ferdynand Rymarz*

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Jan Kacprzak, Stanisław Kosmal*

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan Jaworski, Andrzej Kisielewicz, Andrzej Mączyński, Antoni Włodzimierz Ryms, Stanisław Zabłocki, Tadeusz Żyżnowski*

SPRAWOZDANIE Z WYBORÓW
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

przeprowadzonych w dniu 9 października i 23 października 2005 r.

Zgodnie z art. 71 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.³) Państwowa Komisja Wyborcza składa Sądowi Najwyższemu sprawozdanie z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 9 października i w dniu 23 października 2005 r.

I. Zarządzenie i przygotowanie wyborów

1. Wybory zarządził Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 23 maja 2005r., wyznaczył ich datę na niedzielę 9 października 2005 r. i określił terminy wykonania poszcze-

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219.

gólnych czynności wyborczych (kalendarz wyborczy). Postanowienie Marszałka Sejmu o zarządzeniu wyborów zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 maja 2005 r. Nr 92, poz. 766.

2. Wybory zostały przygotowane i przeprowadzone przez organy wyborcze na podstawie ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.), zwanej dalej ustawą. W zakresie określonym ustawą zastosowanie miały także odpowiednie przepisy ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne, (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428), dotyczące złożenia przez kandydatów oświadczeń „lustracyjnych”; ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 ze zm.) dotyczące stałych obwodów głosowania i zasad dokonywania zmian tych obwodów; ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) dotyczące prowadzenia w gminach stałego rejestru wyborców; ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.) w zakresie sposobu finansowania udziału partii w wyborach Prezydenta RP.
3. Zgodnie z ustawowym upoważnieniem właściwi ministrowie i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydali bądź dokonali niezbędnych zmian w aktach wykonawczych dotyczących: sporządzania i aktualizacji spisu wyborców, wzoru zaświadczenia o prawie do głosowania i sposobu wydawania zaświadczeń; powoływania obwodowych komisji wyborczych oraz zasad przyznawania i wysokości świadczeń przysługujących członkom komisji w związku z wykonywaniem zadań w komisjach; utworzenia obwodów głosowania za granicą i na polskich statkach morskich; sposobu sporządzania i aktualizacji spisu wyborców w obwodach utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich oraz trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych; trybu przedstawiania przez Państwową Komisję Wyborczą informacji, komunikatów i wyjaśnień związanych z wyborami; trybu postępowania w zakresie podziału czasu między komitety wyborcze na nieodpłatne rozpowszechnianie w publicznej telewizji i publicznym radiu audycji wyborczych; sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów; wzoru sprawozdania wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza w różnych formach współdziałała z ministrami w sprawach wydawanych przez nich aktów prawnych-przypominając o konieczności ich wydania bądź nowelizacji, przygotowując propozycje stosownych regulacji, opiniując projekty. Wykaz rozporządzeń stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

4. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując ustawowe upoważnienie ustaliła: terytorialny zasięg działania i siedziby okręgowych komisji wyborczych, powołała okręgowe komisje wyborcze i uchwaliła regulaminy okręgowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych oraz wzory ich pieczęci; ustaliła wzory protokołów głosowania i protokołu o wynikach głosowania; wzór zaświadczenia dla mężów zaufania, wzór karty do głosowania oraz tryb drukowania i sposób dostarczenia tych kart obwodowym komisjom wyborczym, a także sposób sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich; zasady i tryb przekazywania właściwym okręgowym komisjom wyborczym wyników głosowania i protokołów głosowania z obwodów za granicą i na polskich statkach morskich; zasady i sposób wykorzystywania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów. Wykaz uchwał stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.

Rozporządzenia i uchwały zostały ogłoszone odpowiednio w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim. Ponadto, były one systematycznie publikowane w internecie, na stronie Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl. Teksty: ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, regulaminu obwodowej komisji wyborczej i wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej dla obwodowych komisji wyborczych zostały również przekazane w odpowiedniej liczbie egzemplarzy każdej obwodowej komisji wyborczej.

5. Wybory przeprowadziły określone w ustawie komisje wyborcze: Państwowa Komisja Wyborcza, okręgowe komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze.

Zgodnie z ustawą Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 18 lipca 2005 r. powołała okręgowe komisje wyborcze w celu przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. W ich skład weszli sędziowie zgłoszeni przez Ministra Sprawiedliwości. Po ustaleniu terytorialnego zasięgu działania okręgowych komisji wyborczych, Państwowa Komisja Wyborcza powołała 52 komisje. Państwowa Komisja Wyborcza przy ustalaniu ich liczby i terytorialnego zasięgu działania kierowała się przesłanką sprawnej organizacji wyborów, m.in. liczbą obwodów głosowania w każdym okręgu. Stosownie do ustawowych wymogów w skład każdej okręgowej komisji wyborczej weszło 5 sędziów, a funkcje przewodniczących objęli z urzędu komisarze wyborczy. W trzech Okręgowych Komisjach Wyborczych: nr 15 w Łodzi, nr 20 w Krakowie i nr 37 w Gdańsku, w których nie było możliwości pełnienia funkcji przewodniczącego przez komisarza wyborczego, przewodniczącymi – zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy – zostali sędziowie wybrani ze składu komisji. Ogółem w komisji pracowało 260 sędziów: 2 sędziów Sądu Najwyższego, 6 sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz 2 sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, 19 sędziów sądów apelacyjnych, 131 sędziów sądów okręgowych, 100 sędziów sądów rejonowych.

Obwodowe komisje wyborcze powołali wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) , w obwodach za granicą konsulowie, a na polskich statkach morskich kapitanowie statków. Powołanych zostało 25 167 obwodowych komisji wyborczych: na obszarze kraju 25 000 komisji, 162 komisje za granicą i 5 komisji na polskich statkach morskich. W skład obwodowych komisji wyborczych weszło 221 840 osób. W skład każdej komisji zgodnie z przepisami ustawy, powołano osoby zgłoszone przez pełnomocników komitetów wyborczych oraz jedną osobę wskazaną odpowiednio przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), konsula bądź kapitana statku. W większości obwodów komisje zostały powołane w maksymalnych składach 9-osobowych , w tym często, w związku z większą liczbą zgłoszonych kandydatów od ustawowego maksymalnego składu komisji – w drodze publicznego losowania.

Powołanie obwodowych komisji nastąpiło w sposób zgodny z przepisami prawa. Okręgowe komisje wyborcze otrzymały w tych sprawach nieliczne skargi i uwagi, a dotyczyły one z reguły losowania składu komisji. Wszystkie skargi zostały zbadane przez okręgowe komisje wyborcze i stosownie do dokonanych ustaleń załatwione. Np. Okręgowe Komisje Wyborcze w Kielcach i Opolu potwierdzając zasadność zarzutów dotyczących sposobu losowania składów komisji odpowiednio: w gminach Osiek i Koprzywnica w okręgu nr 43 w Kielcach oraz miastach Głubczyce i Głuchołazy w okręgu nr 29 w Opolu, wystąpiły o powtórzenie losowania i losowanie tych składów komisji zostało ponowione. Natomiast w gminie Komarów - Osada w okręgu nr 11 w Zamościu zarzut naruszenia zasady losowości poprzez niedostateczne wymieszanie kopert z numerami, którymi oznaczono kandydatów, nie znalazł potwierdzenia w toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego przez Okręgową Komisję Wyborczą w Zamościu.

6. Zgodnie z przepisami ustawy głosowanie w kraju przeprowadzono w stałych obwodach głosowania utworzonych na podstawie Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw dla wyborów samorządowych w 1998 r. Ustawowym obowiązkiem było ponadto utworzenie obwodów głosowania w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz szpitalach i zakładach pomocy społecznej, w których w dniu wyborów przebywało co najmniej 50 osób uprawnionych do głosowania. Obwody głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą oraz na polskich statkach morskich przebywających w podróży utworzyli odpowiednio Minister Spraw Zagranicznych i Minister Infrastruktury. W wyborach zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. utworzono ogółem 25.167 obwodów głosowania, w tym: 25 000 obwodów na obszarze kraju, 162 obwody za granicą i 5 obwodów na polskich statkach morskich. Wśród obwodów utworzonych w kraju - 1187 obwodów utworzono w szpitalach i zakładach pomocy społecznej oraz - 180 obwodów w zakładach karnych i aresztach śledczych. W ponownym głosowa-

niu w dniu 23 października 2005 r. zlikwidowany został obwód głosowania na statku „Passat Breeze” z powodu powrotu tego statku do portu.

Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po zarządzeniu wyborów przypomniała przewodniczącym rad gmin i rad miejskich oraz wójtom, burmistrzom i prezydentom miast o ich zadaniach w zakresie tworzenia obwodów głosowania, a także rozplakatowania obwieszczeń o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych. Według danych otrzymanych przez Państwową Komisję Wyborczą obwieszczenia zostały rozplakatowane w terminie wymaganym kalendarzem wyborczym.

7. W ustawowym trybie i terminie zostały sporządzone i udostępnione spisy wyborców. W głosowaniu w dniu 9 października 2005 r. w spisach ujęto 30.260.027 wyborców w tym za granicą 71.150 osób. W ponownym głosowaniu w dniu 23 października 2005 r. w związku z aktualizacją spisów o osoby, które między pierwszym a ponownym głosowaniem uzyskały prawo wybierania (skończyły 18 lat) uprawnionych było 30.279.209 wyborców. W spisach wyborców za granicą w ponownym głosowaniu zostało ujętych 80.071 osób, w tej liczbie ponad 8 tys. osób na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.

Z danych przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej wynika, że spisy wyborców zostały sporządzone prawidłowo, choć sygnalizowano także nieprawidłowości, zwłaszcza w spisach w szpitalach. Spisy w tych obwodach sporządza się na podstawie przekazanych przez administrację szpitali wykazów osób, które będą przebywać w danej palcówce w dniu wyborów. Zdarzyły się przypadki ujęcia w tych spisach osób przebywających w szpitalu przez jeden lub kilka dni na długo przed dniem głosowania, które nie powinny być ujęte w spisie sporządzanym dla szpitala, i które nie spodziewały się, że nie będą mogły głosować w obwodzie właściwym dla ich stałego miejsca zamieszkania. Państwowa Komisja Wyborcza systematycznie zwracała uwagę na te kwestie w wyjaśnieniach udzielonych urzędom gmin i okręgowym komisjom wyborczym, informowała o tym w mediach, podała także wyjaśnienia i informacje na stronie internetowej: www.pkw.gov.pl. Ponadto, przed ponownym głosowaniem, w piśmie z dnia 10 października 2005 r. przesłanym przewodniczącym okręgowych i obwodowych komisji wyborczych oraz wójtom, burmistrzom i prezydentom miast – przypomniała szczegółowe zasady aktualizowania spisów wyborców i przeprowadzania ponownego głosowania. Podkreśliła jednocześnie, iż osoby ujęte w spisie wyborców w szpitalu i opuszczające szpital, będą w dniu głosowania dopisywane w miejscu ich stałego zamieszkania na podstawie dokumentu o wypisaniu ze szpitala.

Zgodnie z ustawą, do czasu przekazania spisów obwodowym komisjom wyborczym, wyborcom zmieniającym miejsce pobytu przed dniem wyborów wydawano na ich wniosek

zaświadczenia o prawie do głosowania uprawniające do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów. Niezależnie od treści wniosku wyborcom wydawano dwa zaświadczenia o prawie do głosowania. Jedno dotyczyło głosowania w dniu 9 października 2005 r., a drugie ewentualnego głosowania ponownego. Zaświadczeń wydano blisko 200 tys.

II. Zgłaszanie i rejestracja komitetów wyborczych i kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

1. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z przepisami art. 40-40c ustawy, od dnia ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o zarządzeniu wyborów do 55 dnia przed dniem wyborów, przyjmowała zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta. Przyjmowanie zgłoszeń i rejestrowanie komitetów odbywało się według ustawowych zasad, które podano na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, a także udostępniano zainteresowanym w Krajowym Biurze Wyborczym.

W ustawowo określonym terminie, do dnia 16 sierpnia 2005 r., do Państwowej Komisji Wyborczej zgłoszono do zarejestrowania 29 komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta. Czynności związane z badaniem prawidłowości zgłoszeń komitetów były podejmowane i wykonywane niezwłocznie po wniesieniu zgłoszeń. Pierwsze zgłoszenie wpłynęło 25 maja 2005 r. Państwowa Komisja Wyborcza wobec spełnienia ustawowych warunków zgłoszeń, zarejestrowała 26 komitetów wyborczych, a odmówiła rejestracji 3 komitetów wyborczych. Państwowa Komisja Wyborcza zarejestrowała, w kolejności zgłoszeń, komitety wyborcze następujących kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

Zbigniewa Religi, Marka Borowskiego, Zbigniewa Rolińskiego, Macieja Giertycha, Leszka Bubla, Stanisława Tymińskiego, Donalda Tuska, Lecha Aleksandra Kaczyńskiego, Jana Pyszki, Liwiusza Ilasza, Włodzimierza Cimoszewicza, Jarosława Kalinowskiego, Mariana Romualda Rembelskiego, Marii Szyszkowskiej, Henryki Teodory Bochniarz, Adama Słomki, Janusza Ryszarda Korwin-Mikke, Bolesława Tejkowskiego, Daniela Tomasza Podrzyckiego, Gabriela Janowskiego, Andrzeja Leppera, Sławomira Salomona, Arnolda Buzdygana, Stanisława Ceberka, Waldemara Janusza Kossakowskiego, Jana Antoniego Kielba.

Komunikaty o zarejestrowaniu komitetów wyborczych, stosownie do art. 40f ustawy, były systematycznie ogłaszane w „Monitorze Polskim” oraz podawane w dzienniku „Rzeczpospolita”.

Państwowa Komisja Wyborcza odmówiła rejestracji 3 komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta: Michała Lisiaka, Mariana Antosza i Witolda Szymańskiego, ponieważ do zgłoszeń o zarejestrowanie tych komitetów nie dołączono wykazów co najmniej 1000 pod-

pisów obywateli popierających kandydata, przez co nie spełniały one wymogów art. 40c ust. 1 ustawy, a wady te nie mogły być już usunięte, gdyż zgłoszenia wniesiono w ostatnim dniu ustawowego terminu na ich dokonanie (16 sierpnia 2005 r.), po upływie zaś tego terminu nie mogły być zbierane dodatkowe podpisy poparcia.

2. Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła w dniu 18 lipca 2005 r. tryb przyjmowania zgłoszeń i rejestracji kandydatów na Prezydenta i podała je do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej oraz udostępniała zainteresowanym komitetom wyborczym. Do dnia 25 sierpnia 2005 r. do godz. 24.00 pełnomocnicy zarejestrowanych komitetów mogli w Państwowej Komisji Wyborczej dokonywać zgłoszeń kandydatów. Państwowa Komisja Wyborcza badała na podstawie dostępnych urzędowo dokumentów zgodność zawartych w zgłoszeniu danych każdego kandydata dotyczących tożsamości, miejsca zamieszkania, pracy, wykształcenia i wykonywanego zawodu, członkostwa we wskazanej partii politycznej oraz sprawdzała czy zgłoszenie kandydatury zostało poparte podpisami co najmniej 100 tys. obywateli.

Wykazy obywateli popierających kandydatów były ponadto sprawdzane w zakresie spełnienia warunków ustawowych. Przy czynnościach sprawdzających mogli być obecni pełnomocnicy komitetów wyborczych bądź upoważnione przez nich osoby. Pełnomocnicy sporadycznie korzystali z tej możliwości. Sprawdzano każdą stronę wykazu badając, czy jest oznaczona nazwą komitetu wyborczego oraz, czy są prawidłowo wypełnione wszystkie rubryki wykazu zgodnie z wymaganiami art. 41 ust. 1 pkt 3 ustawy. W przypadkach wzbudzających wątpliwości co do wiarygodności danych, dokonywano ich sprawdzenia z danymi zarejestrowanymi w systemie PESEL.

Państwowej Komisji Wyborczej zgłoszono do zarejestrowania 16 kandydatów na Prezydenta RP. Każde zgłoszenie było poparte przez co najmniej 100 tys. obywateli. Wszyscy zgłoszeni kandydaci zostali zarejestrowani.

3. Stosownie do art. 43 ustawy, Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 12 września 2005 r. sporządziła listę zarejestrowanych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na dzień 9 października 2005r. obejmującą w kolejności alfabetycznej nazwiska następujących kandydatów: Henryka Teodora Bochniarz, Marek Stefan Borowski, Leszek Henryk Bubel, Włodzimierz Cimoszewicz, Maciej Marian Giertych, Liwiusz Marian Ilasz, Lech Aleksander Kaczyński, Jarosław Kalinowski, Janusz Ryszard Korwin-Mikke, Andrzej Zbigniew Lepper, Daniel Tomasz Podrzycki, Jan Pyszko, Zbigniew Eugeniusz Religa, Adam Andrzej Słomka, Donald Franciszek Tusk, Stanisław Tymiński.

Lista ta została podana do publicznej wiadomości na konferencji prasowej. Podano ją także w telewizji i radiu oraz w prasie codziennej. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie sporządzenia listy kandydatów została ogłoszona w Monitorze Polskim z dnia 22 września 2005 r. (Nr 54, poz. 747). Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z danymi o zarejestrowanych kandydatach zostało w ustawowym terminie do 19 września 2005 r. rozplakatowane na obszarze kraju, a także przekazane przez właściwe okręgowe komisje wyborcze konsulom i kapitanom polskich statków morskich oraz zamieszczone na stronie internetowej Komisji.

4. Na podstawie art. 44 ustawy, Państwowa Komisja Wyborcza skreśliła z zarejestrowanej listy 4 kandydatów na Prezydenta: uchwałami z dnia 19 i 20 września 2005 r. kandydatury Włodzimierza Cimoszewicza i Zbigniewa Eugeniusza Religę, którzy wycofali zgodę na kandydowanie; uchwałą z dnia 25 września 2005 r. Daniela Tomasza Podrzyckiego wskutek śmierci; uchwałą z dnia 6 października 2005r. Macieja Mariana Giertycha wskutek wycofania zgody na kandydowanie. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej o skreśleniu tych kandydatów zostały ogłoszone w Monitorze Polskim z dnia 28 września 2005 r. Nr 56, poz. 766, 786 i 769 oraz z dnia 7 października 2005 r. Nr 59, poz. 798. Informacja o skreśleniu była również podana do publicznej wiadomości w środkach masowego przekazu oraz na stronie internetowej: www.wybory2005.gov.pl. Skreślenie z listy kandydatów Daniela T. Podrzyckiego i Macieja M. Giertycha nastąpiło po wydrukowaniu kart do głosowania i z tego powodu nazwiska skreślonych kandydatów pozostały na kartach. Państwowa Komisja Wyborcza podała o tym informację w środkach masowego przekazu oraz w formie obwieszczenia. Obwieszczenie oprócz powiadomienia o skreśleniu tych kandydatów informowało także o warunkach ważności głosu oddanego na karcie ze skreślonymi nazwiskami kandydatów. Przekazując obwieszczenie okręgowym komisjom wyborczym Państwowa Komisja Wyborcza zleciła jego rozplakatowanie we wszystkich lokalach wyborczych, w tym także w miejscach zapewniających tajność głosowania. Także okręgowe komisje wyborcze w informacjach podawanych w lokalnych mediach przypominały, iż jeśli wyborca postawi znak „X” tylko w kratce przy nazwisku skreślonego kandydata, głos będzie nieważny.

III. Kampania wyborcza

1. Państwowa Komisja Wyborcza w związku z sygnałami o rozpoczęciu prowadzenia kampanii wyborczej jeszcze przed zarządzeniem wyborów, podała do publicznej wiadomości komunikat o określonym w ustawie sposobie, miejscu i czasie prowadzenia kampanii wyborczej. W komunikacie tym Komisja przypominała, że zgodnie z art. 76b ust. 1 ustawy, kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o zarządzeniu wyborów, kampanię może prowadzić wyłącznie komitet wyborczy, a utwo-

rzenie komitetu możliwe jest dopiero po zarządzeniu wyborów. Wskazała także uprawnienia i rygory prawne dotyczące finansowania wyborów oraz apelowała do wszystkich potencjalnych podmiotów wyborczych o przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa.

Niezwłocznie po zarządzeniu wyborów Państwowa Komisja Wyborcza podejmowała wielokrotnie w różnych formach działania w zakresie upowszechniania i wyjaśniania przepisów prawa wyborczego. Ważnym instrumentem przekazywania tych informacji była prowadzona na bieżąco strona internetowa: www.pkw.gov.pl, na której były dostępne wszystkie obowiązujące akty prawne oraz wytyczne, opinie i wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej. Niezależnie od tej formy informowania wyborców i podmiotów wyborczych o przepisach oraz procedurach wyborczych, systematycznie były udzielane na piśmie i telefonicznie odpowiedzi i wyjaśnienia na wnoszone do Komisji pytania i wątpliwości. Zgłaszano je przez cały okres trwania kampanii wyborczej. Dotyczyły one zarówno udziału w głosowaniu, jak i szeregu czynności wyborczych, w tym prowadzenia kampanii wyborczej oraz jej finansowania. Sporządzone i upowszechnione zostały trzy informacje Państwowej Komisji Wyborczej poświęcone tej problematyce, objaśniające szczegółowo:

- ustawowe wymagania oraz tryb zgłaszania i rejestracji komitetów wyborczych kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, w tym warunki pozyskiwania oraz wydatkowania środków finansowych,
- uprawnienia wyborców i warunki udziału w głosowaniu na obszarze kraju, za granicą i na polskich statkach morskich, szczególne warunki i procedury dotyczące głosowania w szpitalach i zakładach pomocy społecznej,
- tryb dopisywania się wyborców na własny wniosek do rejestru i spisu wyborców, głosowania na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania oraz uzyskania zaświadczeń.

Wyjaśnienia i informacje w tych sprawach były ponadto, zwłaszcza przed ponownym głosowaniem, przypominane wielokrotnie przez Państwową Komisję Wyborczą w programach telewizyjnych i radiowych. Okręgowe Komisje Wyborcze informowały o tym również w mediach lokalnych i w sposób zwyczajowo przyjęty.

2. Wraz z ogłoszeniem w dniu 24 maja 2005 r. postanowienia Marszałka Sejmu o zarządzeniu wyborów Prezydenta RP, rozpoczęła się kampania wyborcza w wyborach Prezydenta. Prowadzono ją równoległe z kampanią wyborczą w wyborach do Sejmu i Senatu zarządzonych na dzień 25 września 2005 r., w tym nierzadko w odniesieniu do tych samych

osób kandydujących i w wyborach parlamentarnych i prezydenckich. Zbieżność czasowa obu kampanii przejawiała się w praktyce w prowadzeniu agitacji wyborczej niezwiązanej wyraźnie z kandydowaniem konkretnej osoby lub grupy osób na określony urząd. Ponieważ działania takie naruszały obowiązujące przepisy ustawy, Państwowa Komisja Wyborcza w stanowisku z dnia 1 sierpnia 2005 r. przypomniła o dopuszczalnych prawem zasadach i formach prowadzenia kampanii wyborczej. Wskazała zwłaszcza, że agitacja wyborcza nie może być prowadzona w sposób zmierzający do obchodzenia prawa, np. przez zamieszczenie w materiale wyborczym treści niezwiązanych bezpośrednio z kandydowaniem na określony urząd. Każdy materiał wyborczy musi być oznaczony nazwą komitetu wyborczego utworzonego w celu udziału w danych wyborach, niedopuszczalne jest więc umieszczenie na nim jedynie nazwy partii politycznej promującej danego kandydata. Promocja osób kandydujących na posłów lub senatorów zgłoszonych przez partię polityczną musi się odbywać wyłącznie na pośrednictwie danego komitetu wyborczego i wyłącznie ze środków Funduszu Wyborczego partii, tworzącej ten komitet. Państwowa Komisja Wyborcza zajęła również stanowisko w kwestii nałożenia się terminu rozpoczęcia w mediach elektronicznych kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta z obowiązywaniem ciszy wyborczej w wyborach do Sejmu i do Senatu tj. w dniach 24-25 września 2005 r. Sytuacji takiej ustawodawca nie uregulował w ustawach wyborczych określających zasady przeprowadzania obu rodzajów wyborów. Państwowa Komisja Wyborcza nie mając ustawowego upoważnienia do zakazania prowadzenia prezydenckiej kampanii wyborczej w dniach 24-25 września 2005 r. w drodze interpretacji przepisów ustaw, przyjęła i skierowała w dniu 4 lipca 2005 r. apel do wszystkich uczestników kampanii o powstrzymanie się od prowadzenia w czasie „ciszy wyborczej” w dniach 24 i 25 września 2005 r. kampanii wyborczej w wyborach Prezydenta RP.

3. W związku z otrzymanymi skargami dotyczącymi formuły własnych programów nadawców telewizyjnych, do udziału w których są zapraszani jedynie wybrani kandydaci, Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała wcześniejsze stanowisko, iż zarówno z konstytucyjnej zasady równości wszystkich wobec prawa, jak i przepisów art. 83 i 83a ustawy wynika, że wszyscy kandydaci mają równe prawo także do udziału w autorskich programach publicznych nadawców. Skargi i interwencje w tych sprawach pełnomocników komitetów wyborczych przekazane zostały zgodnie z właściwością Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, która w przyjętym stanowisku z dnia 29 września 2005 r. przekazanym mediom publicznym zwróciła uwagę na potrzebę dochowania przez nadawców publicznych „... należytej staranności co do równego traktowania wszystkich podmiotów uczestniczących w wyborach”

Do Państwowej Komisji Wyborczej nie wpłynęły skargi, w trybie art. 83 ust. 8 ustawy, na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego na audycje wyborcze.

4. W związku z pytaniami dotyczącymi obowiązywania „ciszy wyborczej” w razie przedłużenia głosowania w którymś obwodzie, Państwowa Komisja Wyborcza zajęła stanowisko – iż jeśli w którymkolwiek obwodzie głosowania na terenie kraju głosowanie byłoby przedłużone lub odroczone w trybie art. 59 ust. 1 ustawy, to stosownie do art. 76 ust. 2 ustawy zakazy prowadzenia kampanii i agitacji wyborczej oraz publikowania sondaży wyborczych będą obowiązywały do najpóźniejszej godziny jego przedłużenia lub odroczenia.
5. Do Państwowej Komisji Wyborczej zgłaszane były, zwłaszcza w dniu wyborów, liczne pytania oraz krytyczne opinie dotyczące niemożności dopisania się do spisu wyborów przed ponownym głosowaniem. Wskazywano, że przepisy w tej materii są niezasadne i nieracjonalne i postulowano ich zmianę.
6. Generalnie kampania wyborcza zarówno w pierwszym jak i ponownym głosowaniu przebiegała spokojnie i bez większych incydentów. Według informacji przekazanych przez okręgowe komisje wyborcze, poza dużymi aglomeracjami kampanię prowadzono w formie niezbyt licznych plakatów i ulotek, a w wielu małych miejscowościach była ona wręcz niezauważalna. W dniach głosowania miały miejsce nieliczne drobne incydenty i zdarzenia polegające m.in. na przesyłaniu sms-ów, rozrzucaniu ulotek i niekiedy słownej agitacji w miejscach publicznych do głosowania na określonych kandydatów, zaklejaniu i zrywaniu plakatów wyborczych (np. w Dąbrowie Górniczej, w Gdańsku, w Zgorzelcu, w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu, Lublinie). W Gliwicach w pobliżu lokalu wyborczego mąż zaufania jednego z komitetów wyborczych parkował samochód z plakatem kandydata na Prezydenta. W kilku przypadkach doszło do zakłóceń porządku publicznego, np. w Grodzisku Wlkp. policja otrzymała informację telefoniczną o podłożeniu ładunku wybuchowego w lokalu wyborczym. Podobną informację otrzymał dozorca Zespołu Szkół Nr 1 w Konstancinie-Jeziornie, w którym mieścił się lokal wyborczy; obie te informacje nie potwierdziły się. Wszystkie tego rodzaju incydenty były rozpoznawane i rozwiązywane przez policję i służby miejskie.
7. Państwowa Komisja Wyborcza w czasie obowiązywania „ciszy wyborczej” w dniu 22 i 23 października 2005 r. otrzymała drogą elektroniczną informacje o prowadzonej w internecie kampanii wyborczej. Informacje te zostały przekazane zgodnie z właściwością Prokuratorowi Okręgowemu w Warszawie.
8. Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z przyjętymi zasadami uzyskiwania danych o „frekwencji wyborczej”, określonymi w uchwale z dnia 18 lipca 2005 r. podała w dniu głosowania tj. 9 października oraz 23 października do publicznej wiadomości informacje

o frekwencji: o godz. 12.00 według danych przekazanych przez obwodowe komisje wyborcze na godz. 10.30 oraz o godz. 18.00 według danych z godz. 16.30.

IV. Przebieg głosowania oraz ustalenie wyników głosowania w obwodach

1. Lokale wyborcze zostały przygotowane zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Wywieziono w nich obwieszczenia: o obwodach głosowania, o liście kandydatów na Prezydenta oraz kandydatach skreślonych z listy, informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu oraz dodatkowo o warunkach ważności głosu oddanego na karcie do głosowania z nazwiskami skreślonych kandydatów. We wszystkich lokalach znajdowały się pomieszczenia za osłoną bądź miejsca zapewniające zachowanie tajności głosowania.

Krytyczne opinie wyborców dotyczące lokali wyborczych były nieliczne i wiązały się m.in. z niedostatecznym ich oznakowaniem, brakiem odświeżonego wystroju, zbyt małymi rozmiarami pomieszczeń utrudniających należyte rozmieszczenie urządzeń wyborczych (urn, parawanów, stołów dla komisji, miejsc dla mężów zaufania).

Przygotowania do otwarcia lokali wyborczych rozpoczęły się odpowiednio 9 i 23 października, na ogół przed godziną 5.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały spisy wyborców, karty do głosowania, formularze protokołów do głosowania i pieczęcie. Komisje policzyły i ostemplowały karty do głosowania, sprawdziły i opieczętowały urnę wyborczą, rozłożyły spisy wyborców.

W przeddzień głosowania i w dniu głosowania okręgowe komisje wyborcze pełniły dyżury dla udzielania pomocy i informacji obwodowym komisjom wyborczym i wyborcom. Dyżury pełnione były także w urzędach gmin, przede wszystkim w działach ewidencji ludności. W tym samym czasie dyżury pełnili także członkowie Państwowej Komisji Wyborczej.

2. Lokale wyborcze były otwarte od godz. 6.00 do 20.00. Głosowanie przebiegało w zasadzie bez wydarzeń zakłócających jego przebieg. Sporadycznie wystąpiły przypadki ostemplowania kart do głosowania niewłaściwą pieczęcią, krótkie przerwy z przyczyn losowych, drobne incydenty o charakterze porządkowym. Np. w obwodzie nr 23 w okręgu 36 w Suwałkach wskutek spóźnienia przewodniczącego komisji z pieczęcią komisji obwodowej podjęto uchwałę o stemplowaniu kart do głosowania pieczęcią komisji do spraw referendum. W obwodzie nr 9 w Częstochowie w okręgu nr 42 wskutek zasłabnięcia członka komisji nastąpiła krótka przerwa w głosowaniu, w obwodzie nr 25 w Chełmie w okręgu wyborczym nr 10 do lokalu wyborczego wtargnęła kilkusobowa grupa młodych ludzi i obrzuciła komisję cuchnącymi jajami. Głosowania nie przerwano, lokal wysprzątało, czynności związane z tym incydentem podjęła policja. W kilku przypadkach od wykonywania czynności odsunięci zostali członkowie komisji będący pod wpływem alkoholo-

lu (w obwodzie nr 144 we Wrocławiu, nr 199 w Lublinie, w Osmoli w gminie Dziadkowie w okręgu nr 34 w Białymstoku, w Kulnie w gminie Kuryłówka w okręgu nr 30 w Rzeszowie). Przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej nr 19 w Malborku w okręgu wyborczym nr 38 w Gdańsku w dniu 10 października skradziono samochód wraz z pieczęcią komisji i hasłem uwierzytelniającym protokoły głosowania sporządzane w systemie elektronicznym. O okolicznościach sprawy została powiadomiona Komenda Policji i Urząd Miasta w Malborku. Unieważniono utraconą pieczęć i hasło oraz sporządzono nowe. W dniu głosowania ponownego Obwodowa Komisja Wyborcza Nr 39 w Legnicy nie mogła wejść w godzinach 6.00-6.25 do zamkniętego lokalu wyborczego. Wskutek tego podjęła uchwałę o przedłużeniu głosowania o czas tego opóźnienia, tj. do godz. 20.25. W związku z powyższym, „cisza wyborcza” w dniu 23 października 2005 r. trwała w całym kraju do godz. 20.25

W zasadzie nie korzystano z ustawowej możliwości wcześniejszego zakończenia głosowania. Przypadki takie były wyjątkowe i wystąpiły w obwodach o charakterze zamkniętym: domach pomocy społecznej, szpitalach, zakładach karnych.

3. Mimo udzielanych wyjaśnień i informacji o procedurze dopisywania do spisu wyborców w dniu głosowania, zwłaszcza głosowania ponownego, komisje wyborcze, otrzymały skargi i uwagi wyborców, którym odmówiono wydania karty do głosowania, ponieważ ich nazwiska nie były umieszczone w spisie wyborców i nie posiadali oni zaświadczenia o prawie do głosowania. Interwencje w tych sprawach nie były jednak częste. Wynikały one z niewiedzy dotyczącej niemożności dopisania się do spisu wyborców przed ponownym głosowaniem, a także z powodu zgubienia zaświadczenia o prawie do głosowania.
4. Przy czynnościach głosowania i ustalania wyników głosowania w obwodach mogli być obecni mężowie zaufania komitetów wyborczych. Według informacji przekazanych Państwowej Komisji Wyborczej przez okręgowe komisje wyborcze, do obwodowych komisji wyborczych zgłosiła się niewielka liczba mężów zaufania; częściej byli obecni w obwodach w miastach niż w obwodach na wsi. Ponadto, w większości przypadków mężowie zaufania przebywali w lokalach wyborczych krótko i na ogół nie byli obecni przy ustalaniu wyników głosowania. Do rzadkości należała także ich obecność przy pracach komisji przed otwarciem lokali wyborczych oraz przy przewożeniu protokołów z obwodów. Z protokołów głosowania przekazanych przez obwodowe komisje wyborcze wynika, że mężowie zaufania, a także członkowie komisji obwodowych, wnieśli zarzuty i uwagi w 20 obwodach głosowania, w tym w 2 obwodach głosowania w dniu 9 października, a w 18 obwodach – w ponownym głosowaniu w dniu 23 października 2005 r. W ocenie obwodowych i okręgowych komisji wyborczych większość zarzutów i uwag dotyczyła okoliczności nie mających wpływu na wyniki głosowania, a często były one niezasadne i

spowodowane nieznajomością prawa wyborczego i uprawnień męża zaufania. Przykładem tego są np.: uwagi, aby do obwodowych komisji zgłaszano osoby poniżej 60 lat, negatywna ocena granic obwodu głosowania, bezzasadne przypisanie członkowi komisji, iż jest pod wpływem alkoholu, uznanie za naruszenie ustawy szczegółowego sprawdzania przez przewodniczącego komisji obwodowej pełnomocnictwa męża zaufania (obwody: nr 36 w Zabrze-okręg nr 40 w Katowicach, nr 2 w Mogielnicy – okręg nr 27 w Radomiu, nr 166 i 361 w Warszawie – okręg nr 23, nr 11 w Radomsku – okręg nr 16 w Piotrkowie Trybunalskim, nr 18 w zakładzie karnym w Łowiczu – okręg nr 18 w Skierniewicach).

Członkowie Obwodowej Komisji Wyborczej nr 384 w Warszawie zgłosili zarzut i skierowali protest do Sadu Najwyższego uznając, że naruszone zostały przepisy ustawy, ponieważ w ponownym głosowaniu Komisja otrzymała inny egzemplarz spisu wyborców niż w pierwszym głosowaniu (9.X.). Wzbudziło to wątpliwości tej Komisji, a także głosujących ... czy nie nastąpiło sfałszowanie ich podpisów na oryginale spisu, który pozostał w urzędzie dzielnicy. Stosowanie w głosowaniu ponownym egzemplarza spisu nieużywanego w pierwszym głosowaniu było zgodne z wyjaśnieniami Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 października 2005 r. dla okręgowych i obwodowych komisji wyborczych oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Państwowa Komisja Wyborcza mając na uwadze, iż ponowne głosowanie przeprowadza się na podstawie tych samych spisów wyborców, sporządzonych dla pierwszego głosowania w dniu 9 października 2005r. zaleciła, aby dla przeprowadzenia ponownego głosowania obwodowym komisjom wyborczym został wydany zaktualizowany egzemplarz spisu przechowywany w urzędzie gminy, co pozwoli obwodowej komisji uniknąć wątpliwości, czy podpis wyborcy potwierdzający otrzymanie karty do głosowania dotyczy pierwszego, czy ponownego głosowania. Spośród pozostałych zarzutów obwodowe i okręgowe komisje wyborcze uznały za bezpodstawne: zarzut niedochowania tajności głosowania z powodu zaklejenia wlotu urny taśmą przezroczystą (obwód nr 28 w Mysłowicach – okręg nr 40), odmowę dopisania do spisu wyborców wyborcy bez okazania dokumentu potwierdzającego fakt opuszczenia szpitala (obwód nr 36 w Olsztynie – okręg nr 44), żądanie męża zaufania dodatkowego oraz osobistego przeliczenia kart do głosowania (obwód nr 14 w Lublinie – okręg nr 8 i obwód nr 24 w Jeleniej Górze – okręg nr 2), zarzut niewłaściwego oflagowania lokalu wyborczego (obwód nr 272 we Wrocławiu- okręg nr 1). W obwodach nr 397 i 516 w Warszawie oraz nr 74 w Krakowie zasadne były uwagi dotyczące wydania wyborcy nieostemplowanej karty do głosowania; było to skutkiem sklejenia się 2 kart, komisje przeprosiły wyborców i wydały im ostemplowane karty. Dwaj wyborcy skarżyli się na odmowę wydania im kart do głosowania z powodu omyłkowego potwierdzenia, w rubryce spisu przy ich nazwisku, otrzymania kart przez inne osoby.

5. Po zakończeniu głosowania obwodowe komisje dokonały ustalenia wyników głosowania i sporządziły protokoły głosowania w obwodach. W przeważającej większości obwodów komisje obwodowe poprawnie ustaliły wyniki i sporządziły protokoły głosowania. Ustalone wyniki głosowania były niezwłocznie podawane do publicznej wiadomości przez ich wywieszenie w siedzibach komisji, w miejscach łatwo dostępnych dla wyborców. Skarg na niewywieszenie wyników nie było.

Protokoły głosowania w obwodach przewodniczący komisji lub ich zastępcy przekazali w zapieczętowanych kopertach okręgowym komisjom wyborczym. W większości miast i gmin odległych od siedziby komisji okręgowej w celu usprawnienia przekazywania protokołów, utworzono do ich odbioru punkty rejonowe. Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej punkty rejonowe mieściły się w urzędach miast i gmin i urzędach dzielnic; a w szczególnych wypadkach – w innych budynkach organów administracji samorządowej. Odbioru protokołów dokonywały osoby upoważnione przez okręgowe komisje wyborcze. Ich zdaniem było jedynie dostarczenie (w zamkniętej i opieczętowanej kopercie) protokołu okręgowej komisji wyborczej. Przy czynnościach tych mogli być obecni mężowie zaufania, jednakże w praktyce nie korzystali oni z tego uprawnienia.

W celu zapewnienia poprawności arytmetycznej danych w protokołach głosowania w większości obwodów głosowania było stosowane wspomaganie elektroniczne, zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 sierpnia 2005 r. o wykorzystaniu elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyboru Prezydenta RP (M.P. Nr 49, poz. 668). W pozostałych obwodach pełnomocnicy, powołani przez okręgowe komisje wyborcze, dokonywali sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania przy użyciu tzw. kalkulatora wyborczego dostarczonego przez Krajowe Biuro Wyborcze. Pełnomocnicy ci nie otwierali kopert z protokołami, a jedynie sprawdzali przekazane im przez obwodowe komisje zestawienia, zawierające dane liczbowe z protokołów głosowania w obwodzie. Ustalano w ten sposób, czy dane liczbowe o wynikach głosowania są zsumowane prawidłowo, tak aby nie zachodziła potrzeba zwracania protokołu obwodowej komisji w celu poprawnego sporządzenia. Prace obliczeniowe wykonywane były przy wykorzystaniu specjalnie przygotowanego programu komputerowego uwzględniającego elementy niezbędne dla poprawności obliczeń. Technika elektroniczna na szczeblu obwodów głosowania przy ustalaniu wyników głosowania była stosowana w 80% obwodów.

V. Ustalenie wyników głosowania i wyniku wyborów Prezydenta

1. Przeważająca większość protokołów głosowania w obwodach była sporządzona poprawnie. Stwierdzone przez komisje okręgowe nieliczne nieprawidłowości dotyczyły zwykle braków formalnych: nieostemplowania protokołu, braku podpisów, niepełnego adresu

komisji, itp. Protokoły te zwrócono właściwym obwodowym komisjom i zostały one poprawione. Na podstawie protokołów głosowania w obwodach okręgowe komisje wyborcze ustaliły zbiorcze wyniki głosowania w okręgach wyborczych.

Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej ustalanie zbiorczych wyników głosowania przez okręgowe komisje wyborcze było wspomagane systemem elektronicznym. Zastosowanie systemu na użytek okręgowych komisji służyło rejestracji danych liczbowych zawartych w protokołach głosowania i kontroli zgodności arytmetycznej tych danych, ustaleniu zbiorczych wyników głosowania (zsumowaniu danych liczbowych z protokołów głosowania) i ich wydrukowaniu, a następnie teletransmisji tych danych do Państwowej Komisji Wyborczej.

Przy pracach okręgowych komisji wyborczych w tym zakresie mogli uczestniczyć mężowie zaufania komitetów wyborczych. Jednakże według posiadanych informacji w wielu okręgowych komisjach mężów zaufania nie było. Nie wnieśli także zarzutów i uwag do protokołów sporządzonych przez okręgowe komisje wyborcze.

2. Po stwierdzeniu zgodności obliczeń okręgowe komisje wyborcze przekazały systemem elektronicznym dane liczbowe z protokołów do Państwowej Komisji Wyborczej oraz sporządziły protokoły zbiorczych wyników głosowania w okręgach, które zostały przekazane Państwowej Komisji Wyborczej telefaksem.

Oryginały protokołów zbiorczych wyników głosowania wraz z protokołami głosowania ze wszystkich obwodów głosowania przewodniczący komisji okręgowych lub upoważnione przez nich osoby dostarczyli Państwowej Komisji Wyborczej w ciągu kilku lub kilkunastu godzin po zakończeniu głosowania. Informacje o zbiorczych wynikach głosowania okręgowe komisje podały do publicznej wiadomości.

3. Po zakończeniu pierwszego i ponownego głosowania Państwowa Komisja Wyborcza podawała wstępne wyniki głosowania według otrzymanych elektronicznie danych z 10%, 30%, 60%, i 90% obwodów głosowania. Dane te były także dostępne w działającym w siedzibie Państwowej Komisji Wyborczej Studiu Wyborczym oraz w internecie, na stronie www.wybory2005.gov.pl
4. Po otrzymaniu protokołów zbiorczych wyników głosowania od wszystkich okręgowych komisji wyborczych i stwierdzeniu prawidłowości ustalonych wyników głosowania, Państwowa Komisja Wyborcza w dniu 10 października 2005 r. ustaliła wyniki głosowania i wyniki wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że w głosowaniu przeprowadzonym w dniu 9 października 2005 r. żaden spośród 12 kandydatów na Prezydenta nie otrzymał więcej niż połowę ważnych głosów. W związku z tym w dniu 23 października 2005 r. przeprowadzone zostanie ponowne gło-

sowanie, w którym wybór zostanie dokonany spośród dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów; kandydatami tymi byli: Lech Aleksander Kaczyński i Donald Tusk. Przy ustalaniu wyników nie byli obecni mężowie zaufania.

Wyniki głosowania i wyniki wyborów Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości na konferencji prasowej w dniu 10 października 2005 r. oraz przekazała do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 października 2005 r. o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 13 października 2005 r. Nr 200, poz. 1647.

5. Ponowne głosowanie zgodnie z art. 8b ust. 1-2 i art. 70 ust. 1-1a ustawy, zostało przeprowadzone w dniu 23 października 2005 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie protokołów zbiorczych wyników głosowania od wszystkich okręgowych komisji wyborczych ustaliła w dniu 24 października 2005 r. wyniki ponownego głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Przy ustalaniu wyników mężowie zaufania nie byli obecni.

Na podstawie wyników ustalonych w protokole głosowania, Państwowa Komisja Wyborcza podjęła, zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy, uchwałę stwierdzającą wybór Lecha Aleksandra Kaczyńskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wyniki głosowania i wyborów Państwowa Komisja Wyborcza podała niezwłocznie po ustaleniu do publicznej wiadomości na konferencji prasowej oraz podczas uroczystego wręczenia w gmachu Sejmu nowo wybranemu Prezydentowi uchwały stwierdzającej wynik wyborów.

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r. o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 25 października 2005 r. Nr 208, poz. 1739.

6. Ponowne głosowanie w dniu 23 października 2005 r. obserwowała delegacja Departamentu Wyborów i Referendów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Słowacji.
7. Po pierwszym głosowaniu i ustaleniu wyników tego głosowania do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęło (w dniu 12 października 2005 r.) pismo przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej nr 2 w Rudniku – okręg nr 10 w Chełmie, informujące – że w protokole głosowania przeprowadzonego w dniu 9 października 2005 r. poszczególnym kandydatom na Prezydenta RP wpisano omyłkowo nieprawidłowe liczby głosów. Odpowiadając na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie z dnia 13 października 2005 r. wyjaśniła, iż przepisy ustawy o wyborze Prezydenta RP nie przewidują możliwości skorygowania przez organy wyborcze wyników głosowaniu ustalonych przez obwo-

dową komisję wyborczą po zakończeniu procedury ustalania wyników głosowania przez Państwową Komisję Wyborczą. Jedynym organem uprawnionym do stwierdzenia nieprawidłowości w protokole głosowania w obwodzie i oceny ich skutków jest Sąd Najwyższy, do którego może być wniesiony protest w trybie określonym w rozdziale 10 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej podmiotem, który winien wnieść protest w wypadku dostrzeżenia przez obwodową komisję wyborczą błędu w protokole głosowania przez nią sporządzonym jest właśnie ta komisja. Komisja protest wniosła.

* * *

Na podstawie posiadanych dokumentów i uzyskanych informacji o przebiegu głosowania i wyborów w dniach 9 i 23 października 2005 r. Państwowa Komisja Wyborcza nie stwierdziła naruszeń prawa wyborczego, które mogły wywrzeć wpływ na wyniki głosowania i wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 9 października i w dniu 23 października 2005 r.

Załącznik nr 1 do sprawozdania
z wyborów Prezydenta RP w 2005 r.

**Wykaz rozporządzeń
wydanych w związku z wyborami Prezydenta RP**

- 1) rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie nieodpłatnego przedstawiania w programach ogólnokrajowych telewizyjnych i radiowych przez Państwową Komisję Wyborczą informacji, wyjaśnień i komunikatów związanych z zarządzonymi wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązującymi przepisami prawa wyborczego (Dz. U. Nr 59, poz. 692 i z 2005 r. Nr 109, poz. 919),
- 2) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lipca 2000 r. w sprawie określenia wzoru sprawozdania wyborczego, szczegółowego zakresu zawartych w nim informacji oraz wykazu rodzajów dokumentów załączonych do sprawozdania (Dz. U. Nr 65, poz. 764),
- 3) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 72, poz. 847 i z 2005 r. Nr 166, poz. 1394),
- 4) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2005 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 175, poz. 1466),

- 5) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie spisu wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 72, poz. 849 i z 2005 r. Nr 166, poz. 1395)
- 6) rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 31 sierpnia 2000 r. w sprawie trybu postępowania dotyczącego podziału czasu nieodpłatnego rozpowszechniania audycji wyborczych, zakresu rejestracji, sposobu przygotowania i emisji tych audycji oraz sposobu upowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 73, poz. 854),
- 7) rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 8 września 2000 r. w sprawie sposobu sporządzania i aktualizacji spisu wyborców dla obwodów głosowania utworzonych za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 76, poz. 871),
- 8) rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 8 września 2000 r. w sprawie trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 76, poz. 872 i Nr 80, poz. 901),
- 9) rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 157, poz. 1323 i Nr 181, poz. 1518),
- 10) rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 14 września 2000 r. w sprawie trybu i terminu powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 77, poz. 882),
- 11) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 września 2005 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 179, poz. 1488, Nr 193, poz. 1619 i Nr 196, poz. 1630),
- 12) rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 14 września 2000 r. w sprawie sposobu sporządzania i aktualizacji spisu wyborców dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 77, poz. 884),
- 13) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2000 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z

wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 83, poz. 944 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1508),

- 14) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 sierpnia 2005 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 160, poz. 1346).

Załącznik nr 2 do sprawozdania
z wyborów Prezydenta RP w 2005 r.

Wykaz uchwał

Państwowej Komisji Wyborczej wydanych w związku z wyborami Prezydenta RP

- 1) uchwała z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania oraz siedzib okręgowych komisji wyborczych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 35, poz. 478),
- 2) uchwała z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie regulaminów okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 44, poz. 604),
- 3) uchwała z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie powołania okręgowych komisji wyborczych w celu przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2005 r. (niepublikowana),
- 4) uchwała z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie wzorów protokołów głosowania i protokołu o wyniku głosowania stosowanych w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 45, poz. 614),
- 5) uchwała z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących trybu i zasad przekazywania Państwowej Komisji Wyborczej danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania, w trakcie głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października (M.P. Nr 45, poz. 613),
- 6) uchwała z dnia 25 lipca 2005 r. w sprawie wzorów pieczęci okręgowych i obwodowych komisji wyborczych powołanych dla wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 45, poz. 615),
- 7) uchwała z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczących zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 46, poz. 635),
- 8) uchwała z dnia 16 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i sposobu wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wyni-

kach wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r.(M.P. Nr 49, poz. 668),

- 9) uchwała z dnia 16 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących przygotowania i przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2005 r. (M.P. Nr 51, poz. 707),
- 10) uchwała z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie ustalenie wzoru upoważnienia dla mężów zaufania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. Nr 26, poz. 542),
- 11) uchwała z dnia 1 września 2005 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 715),
- 12) uchwała z dnia 1 września 2005 r. w sprawie sposobu sporządzenia i przekazania kart do głosowania dla obwodów głosowania utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r.(M.P. 52, poz. 716),
- 13) uchwała z dnia 1 września 2005 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania okręgowej komisji wyborczej właściwej dla siedziby armatora wyników głosowania z obwodów utworzonych na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r.(M.P. Nr 52, poz. 717),
- 14) uchwała z dnia 1 września 2005 r. w sprawie zasad i trybu przekazywania okręgowej komisji wyborczej właściwej dla m. st. Warszawy wyników głosowania z obwodów utworzonych za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 52, poz. 718),
- 15) uchwała z dnia 4 września 2005 r. w sprawie wzoru karty do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. nr 27, poz. 550, z 2005 r. Nr 50, poz. 786),
- 16) uchwała z dnia 12 września 2005 r. w sprawie listy kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w wyborach zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 54, poz. 747),
- 17) uchwała z dnia 12 września 2005 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących dostarczenia obwodowym komisjom wyborczym kart do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października 2005 r. (M.P. Nr 54, poz. 746),
- 18) uchwała z dnia 20 września 2005 r. w sprawie zarządzenia druku kart do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 9 października 2005 r. (M.P. Nr 56, poz. 767).

POSTANOWIENIA SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWACH Z PROTESTÓW WYBORCZYCH

Sygn. akt III SW 169/05

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Tyszczel

SSN Barbara Wagner

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2005 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu wyborczego Małgorzaty Bartczak, Barbary Józwickiej, Hanny Kalota, Joanna Kijańczyk, Agnieszki Kuciak, Witolda Matraszka, Marzeny Mostowskiej, Marka Ornocha, Kingi Żabczyńskiej

postanawia:

wydać opinię, że zarzuty protestu nie są zasadne.

Uzasadnienie

Wymienieni wyżej członkowie Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 384 dla Dzielnicy Praga-Południe w Warszawie wnieśli protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnoszący protest podnieśli, że Burmistrz Dzielnicy Praga Południe na II turę wyborów w dniu 23 października 2005 r. udostępnił im jedynie kopie spisów wyborców. Oryginał list wyborców używany w I turze wyborów prezydenckich w dniu 9 października 2005 r., zawierający podpisy wyborców głosujących, pozostał w dyspozycji Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich Urzędu Dzielnicy Praga Południe. W toku głosowania w dniu 23 października 2005 r. zgłosiło się kilku wyborców, niegłosujących w I turze, którzy podnosili zastrzeżenia, że obwodowa komisja wyborcza posiada jedynie kopie spisów wyborców. Wyborcy zgłaszali wątpliwości, czy nie nastąpiło sfalszowanie ich podpisów na oryginale spisu wyborców. Wnoszący protest uważają, że obwodowa komisja wyborcza powinna w II turze wyborów dysponować oryginałem spisu wyborców, zawierającym podpisy wyborców.

Prokurator Generalny wniósł o wydanie opinii, że protest jest bezzasadny. Zarzuty przedstawione w proteście nie stanowią bowiem ustawowej przesłanki określonej w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.). Zgodnie z art. 27 tej ustawy, spis

wyborców sporządza się w urzędzie gminy, najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz spisu przekazuje się w przeddzień głosowania przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej. Spis wyborców podlega aktualizacji do dnia przekazania komisji wyborczej w urzędzie gminy, a w dniu głosowania - w obwodowej komisji wyborczej (art. 29 i 39a ustawy w związku z § 9-13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie spisu wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. Nr 72, poz. 849 ze zm.). Określona w tych przepisach aktualizacja spisu wyborców polega na uzupełnieniu spisu wyborców oraz dokonaniu skreśleń, w sytuacjach i w sposób, w tych przepisach przewidziany. Zgodnie z art. 70 ust. 1 a zdanie pierwsze ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ponowne głosowanie przeprowadza się na podstawie tych samych spisów wyborców, podlegających aktualizacji. Zdaniem Prokuratora Generalnego, nie jest uprawniony wniosek, jakoby w dniu ponownego głosowania wolno było udostępnić obwodowej komisji wyborczej spisy wyborców z pierwszego głosowania. Przepisy art. 61-66 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nakazują spisy wyborców traktować jako dokumenty z przeprowadzonego głosowania (§ 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2000 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Dz. U. Nr 83, poz. 944 ze zm.), które wraz z innymi egzemplarzami protokołów głosowania obwodowe komisje wyborcze przekazują wójtom (burmistrzom, prezydentom miast). Dokumenty te są udostępniane wyłącznie Sądowi Najwyższemu w związku z postępowaniami w sprawach protestów wyborczych oraz na żądanie sądów, prokuratury lub Policji, prowadzących postępowania karne (§ 2 ust. 2 tego rozporządzenia).

Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że zarzut protestu naruszenia przepisów ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest nieuzasadniony. Zgodnie z art. 27 ust. 1 tej ustawy, spis wyborców sporządza się w 2 egzemplarzach, oddzielnie dla każdego obwodu głosowania, na podstawie stałego rejestru wyborców w gminie. Jeden egzemplarz spisu przekazuje się w przeddzień głosowania przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej. Ustawa nie rozróżnia pojęcia oryginału i kopii spisu wyborców, jak to określono w proteście. Zasady sporządzania i aktualizacji spisu wyborców określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia 2000 r. w sprawie spisu wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Z przepisów § 4 ust. 1 oraz § 9-12 tego rozporządzenia wynika, iż aktualizacji podlegają oba egzemplarze spisu wyborców przed dniem pierwszego głosowania i na podstawie § 13 rozporządzenia, aktualizowane są oba egzemplarze spisu wyborców w okresie między dniem pierwszego głosowania a dniem ponownego głosowania.

Wynika z tego, że oba egzemplarze spisu wyborców spełniają warunek, określony w art. 70 ust. 1a ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a ponowne głosowanie przeprowadza się na podstawie tych samych spisów wyborców, podlegających aktualizacji. Biorąc to pod uwagę, Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy, w piśmie z dnia 10 października 2005 r., skierowanym do przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych oraz do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zaleciła, żeby dla przeprowadzenia ponownego głosowania w dniu 23 października 2005 r. w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, obwodowym komisjom wyborczym przekazać zaktualizowane egzemplarze spisu wyborów dotychczas przechowywane w urzędzie gminy i nieużywane w pierwszym głosowaniu. Rozwiązanie to miało na celu wykluczenie wątpliwości obwodowej komisji wyborczej, czy podpis wyborcy potwierdzający otrzymanie karty do głosowania dotyczy pierwszego głosowania, czy ponownego głosowania, jeżeli podpis nie został złożony wyraźnie w rubryce spisu na to przeznaczonej. Bezbłędne stwierdzenie według podpisów liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania w ponownym głosowaniu jest niezbędne dla realizacji dyspozycji zawartej w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy, dotyczącej ustalania wyników głosowania w obwodzie. Wydanie drugich egzemplarzy spisu wyborców pozwoliło też uniknąć konieczności wykreślenia ze spisu wyborców osób głosujących, dopisanych do spisu wyborców w pierwszym głosowaniu przez obwodową komisję wyborczą na podstawie zaświadczeń o prawie do głosowania w dniu pierwszego głosowania, które w ponownym głosowaniu mogły wziąć udział tylko na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania w dniu ponownego głosowania otrzymanego wcześniej na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy oraz obywateli polskich stale zamieszkałych za granicą dopisywanych do spisu wyborców każdorazowo w dniu głosowania na podstawie art. 39a pkt 3 ustawy. Niesłuszny jest także zarzut, że wyborcom w dniu głosowania nie udostępniano egzemplarza spisu wyborców użytego w pierwszym głosowaniu, gdyż ustawa takiej możliwości nie przewiduje. Na podstawie art. 37 ustawy, spis wyborców jest udostępniany do wglądu wyborcom w urzędzie gminy w okresie, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy, czyli od dnia sporządzenia spisu wyborców (najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów) do czasu jego przekazania w przeddzień głosowania przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej. Udostępnienie to ma na celu umożliwienie wyborcy wniesienia reklamacji na nieprawidłowości sporządzenia spisu, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy.

Okręgowa Komisja Wyborcza nr 23 w Warszawie wyraziła pogląd, że protest jest nieuzasadniony.

Zgodnie z przepisami ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, spis wyborców sporządza się w urzędzie gminy jako zadanie zlecone gminie (art. 26 ust. 3). Spis wyborców sporządzany jest w 2 egzemplarzach, oddzielnie dla każdego obwodu gło-

wania, na podstawie stałego rejestru wyborców w gminie, prowadzonego na zasadach określonych w przepisach Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i do Senatu RP. Spis sporządza się najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów. Jeden egzemplarz spisu przekazuje się w przeddzień głosowania przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej (art. 27 ust. 1 i 2). Spis wyborców sporządza urząd gminy/miasta w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany w przeddzień głosowania przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej w celu przeprowadzenia głosowania w obwodzie. Komisja przed wydaniem wyborcy karty do głosowania ustala, czy wyborca jest uprawniony do głosowania w tym obwodzie poprzez sprawdzenie, czy jego nazwisko jest ujęte w spisie wyborców dla danego obwodu. Wyborca potwierdza przez złożenie podpisu w spisie fakt otrzymania karty do głosowania. Po zakończeniu głosowania obwodowa komisja wyborcza na podstawie spisu ustala liczbę osób uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie w chwili zakończenia głosowania) oraz liczbę osób którym wydano karty do głosowania, czyli liczbę osób, które wzięły udział w wyborach. Dane te komisja obwodowa wpisuje w odpowiednie rubryki protokołu głosowania. Po sporządzeniu protokołu przez komisję obwodową wszystkie dokumenty z wyborów, tj. karty do głosowania (wykorzystane i niewykorzystane), a także spis wyborców, są pakowane i przekazywane jako depozyt wójtowi, burmistrzowi (prezydentowi miasta). W uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 1 sierpnia 2005 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 9 października w 2005 r. (M.P. Nr 46, poz. 635) w pkt 48 określono, iż w wypadku ponownego głosowania przekazany przez komisje spis wyborców podlega aktualizacji w urzędzie gminy. Dostęp do spisu ma wyłącznie organ sporządzający spis. Państwowa Komisja Wyborcza, pismem z dnia 10 października 2005 r., przekazała wyjaśnienia w sprawie przeprowadzenia w dniu 23 października 2005 r. ponownego głosowania w wyborach Prezydenta RP. W wyjaśnieniach tych wskazała, że zgodnie z art. 70 ust. 1a ustawy, ponowne głosowanie przeprowadza się na podstawie tych samych spisów sporządzonych dla przeprowadzenia pierwszego głosowania w dniu 9 października 2005 r. Aktualizację spisu wyborców dokonuje się na obu egzemplarzach spisu. W dalszej części wyjaśnień Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że dla przeprowadzenia ponownego głosowania obwodowym komisjom wyborczym należy wydać zaktualizowany egzemplarz spisu wyborców, dotychczas przechowywany w urzędzie gminy. Stwierdziła przy tym, że pozwoli to uniknąć wątpliwości obwodowej komisji wyborczej, czy podpis wyborcy potwierdzający otrzymanie karty do głosowania, jeżeli podpis nie został złożony wyraźnie w rubryce spisu wyborców na to przeznaczonej. Zdaniem Okręgowej Komisji Wyborczej, przedstawione w proteście obawy i zastrzeżenia wyborców, „czy nie nastąpiło sfalszowanie ich podpisów na oryginale spisu wyborców” są niezrozumiałe, bowiem dostęp do tego egzemplarza spisu miała podczas głosowania w dniu 9

października 2005 r. tylko obwodowa komisja wyborcza, a po ustaleniu wyników głosowania w całym okręgu i sporządzeniu protokołu przez Okręgową Komisję Wyborczą, spis został przekazany do aktualizacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedstawione przez uczestników postępowania poglądy prawne wzajemnie się uzupełniają i zawierają szczegółową, pogłębioną analizę obowiązującego stanu prawnego. Sąd Najwyższy w całości tę interpretację przepisów podziela. Najkrócej rzecz ujmując (w odniesieniu do przedstawionych w proteście wątpliwości), należy stwierdzić, że przepisy nie rozróżniają oryginałów i odpisów (kopii) spisów wyborców. W wyborach prezydenckich sporządzane są dwa spisy wyborców (art. 27 ust. 1 ustawy). Wybory mogą przebiegać w dwóch głosowaniach (turach), gdyż zgodnie z art. 8b ust. 1 ustawy, jeżeli w wyborach, o których mowa w art. 7 (w pierwszym głosowaniu), żaden z kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej nie uzyska więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, czternastego dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się ponowne głosowanie. Drugie głosowanie jest kontynuacją wyborów prezydenckich, ale nie jest kontynuacją pierwszego głosowania. Pierwsze głosowanie kończy się ustaleniem jego wyników, co na poziomie obwodowych komisji wyborczych sprowadza się do niezwłocznego sporządzenia protokołu głosowania w 2 egzemplarzach (art. 63 ustawy). Obwodowe komisje wyborcze po wykonaniu swoich zadań przekazują posiadane dokumenty z wyborów (w tym spisy wyborców), jako depozyt, odpowiednio do miejsca działania, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), konsulowi lub kapitanowi polskiego statku morskiego. Dokumenty te są udostępniane wyłącznie Sądowi Najwyższemu w związku z postępowaniami w sprawach protestów wyborczych oraz na żądanie sądów, prokuratury lub Policji, prowadzących postępowanie karne (§ 2 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 października 2000 r., wydanego z upoważnienia art. 66b ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej). Wynika z tego jednoznacznie, że spisy wyborców wykorzystane w pierwszym głosowaniu nie mogły być pobrane z depozytu i przekazane obwodowym komisjom wyborczym w ponownym głosowaniu. Głosowanie to nie ma bowiem na celu sprawdzenia przez wyborców (komisje wyborcze) przebiegu pierwszego głosowania, zwłaszcza w zakresie, "czy nie nastąpiło sfalszowanie ich podpisów na oryginale spisu wyborców".

Z tych względów na podstawie art. 75 ust. 1a ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej orzeczono jak w sentencji.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność: Kierownik Sekretariatu Wydziału

Sygn. akt III SW 172/05

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Jerzy Kwaśniewski

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2005 r., na posiedzeniu niejawnym sprawy z protestu wyborczego Tadeusza Wiśniewskiego przeciwko ważności wyborów prezydenckich

postanawia:

wyrazić opinię o niezasadności zarzutów protestu

Uzasadnienie

W proteście wyborczym złożonym do Sądu Najwyższego w dniu 25 października 2005 r., Tadeusz Wiśniewski wskazał, iż kandydaci biorący udział w drugiej turze wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Lech Kaczyński i Donald Tusk, w dniach 22 i 23 października, w czasie trwania ciszy wyborczej, prezentowali w związku z wyborami swoje wizerunki w postaci wielkoformatowych plakatów umieszczonych na tablicach reklamowych w różnych rejonach Warszawy, prezentujących dodatkowo napisy „nieprawdziwie informujące wyborców o tym, że obydwaj kandydaci już są prezydentami Polski"/ Zdaniem wnoszącego protest „obydwaj kandydaci wielokrotnie i w wielu miejscach naruszyli w związku z wyborami prawo, w bezwzględnie rażący sposób, (...) także prezentowali publicznie fałsz (...)”.

Przedstawiając powyższe okoliczności Tadeusz Wiśniewski wniósł o „unieważnienie wyborów w związku z rażącymi naruszeniami prawa w trakcie procedury wyborczej przez kandydatów na urząd prezydenta (...), a także na skutek braku dla pełnienia urzędu kwalifikacji merytoryczno - prawnych i etycznie -moralnych u kandydata, który otrzymał największą ilość głosów wyborczych -Kaczyńskiego Lecha" oraz o „zastosowanie w stosunku do kandydatów (...), przewidzianych prawem za naruszanie ciszy wyborczej, kar pieniężnych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na

zasadach określonych w ustawie. Ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 47, póź. 544 ze zm., zwana dalej ustawą) stanowi, że protest może wnieść wyborca, który w dniu wyborów był umieszczony w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, a także podmioty zgłaszające kandydatów na Prezydenta oraz komisje wyborcze (art. 72 ust. 2 i 3 ustawy). Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy protest wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą, kto został wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej. Protest może być bowiem skierowany tylko przeciwko wyborowi konkretnej osoby na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Niniejszy protest natomiast nie został skierowany przeciwko wyborowi Prezydenta, lecz dotyczył kandydatów biorących udział w drugiej turze wyborów co czyni go niedopuszczalnym. Ponadto sformułowania zawarte w proteście nie stanowią w istocie zarzutu naruszenia ustawy o wyborze Prezydenta, ani zarzutu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom. Zgodnie z art. 76b pkt 1 ustawy, kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia postanowienia Marszałka Sejmu o wyborach, i nie można jej prowadzić na 24 godziny przed dniem głosowania i w dniu głosowania aż do jego zakończenia (pkt 2). W art. 76c ustawa zabrania także na 24 godziny przed dniem głosowania aż do zakończenia głosowania, podawania do wiadomości publicznej wyników przedwyborczych badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań wyborczych i wyniku wyborów, a także wyników sondaży wyborczych przeprowadzonych w dniu głosowania. Zakazane jest także, zgodnie z art. 77 ustawy, w dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów, oraz wszelkie formy agitacji w lokalach wyborczych. Tym samym przepisy ustawy w sposób szczegółowy podają katalog zachowań, które są zabronione. Co więcej należy wskazać, iż w art. 77 zamieszczono katalog zachowań wymagający „czynnych” działań sztabów wyborczych bądź ich zwolenników. Za takie działania nie można uznać pozostawienia na tablicach reklamowych plakatów wyborczych na 24 godziny przed dniem głosowania. Zgodnie bowiem z art. 79 pkt 7 plakaty, hasła wyborcze oraz urządzenia ogłoszeniowe ustawione dla celów prowadzenia kampanii wyborczej właściwe komitety obowiązane są usunąć w terminie 30 dni po dniu wyborów, tym samym ich obecność w dniu wyborów nie narusza ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast wobec twierdzeń protestu, wskazujących na nieprawdziwe informacje zawarte w materiałach wyborczych, (gdyby nawet mogły być rozumiane jako dotyczące naruszenia przepisów ustawy o wyborze Prezydenta odnoszących się do materiałów wyborczych), brak było podstaw do merytorycznego rozpoznania protestu, gdyż zgodnie z art. 80 - jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają dane

i informacje nieprawdziwe, każdy zainteresowany ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o orzeczenie konfiskaty takich materiałów, wydanie zakazu publikowania takich danych i informacji, nakazanie sprostowania informacji, nakazanie przeproszenia pomówionego, nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 50.000 złotych na rzecz instytucji charytatywnej bądź zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 50.000 złotych tytułem odszkodowania.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w postanowieniu na podstawie art. 75 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność: Kierownik Sekretariatu Wydziału

Sygn. akt III SW 188/05

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie ;

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Zbigniew Hajn
SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z protestu wyborczego Krzysztofa Pochmary przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP, przy udziale:

- 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
- 2) Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 5 w Bydgoszczy,
- 3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.,

postanawia:

wydać następującą opinię:

1. zasadny jest zarzut protestu naruszenia przez Obwodową

Komisję Wyborczą Nr 91 w Bydgoszczy art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej] (jednolity tekst Dz. U. z 2000 r. Nr 47 poz. 544 ze zm.) polegającego na bezpodstawnym

uznaniu za nieważne dwóch głosów oddanych na kartach do głosowania, na których poczyniono dopiski

2- stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Uzasadnienie

Krzysztof Pochmara wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta podnosząc zarzut bezpodstawnego uznania przez Obwodową Komisję Wyborczą Nr 91 w Bydgoszczy za nieważne głosów oddanych na kartach do głosowania, na których poczyniono zostały dopiski. Powołał się na zamieszczoną w prasie wypowiedź zastępcy przewodniczącego tej Komisji, który opisał taką praktykę. Zdaniem wnoszącego protest dowodzi ona niewłaściwego ustalenia wyników głosowania w tym obwodzie „a może również dowodzić nieprawidłowego przeszkolenia członków obwodowych komisji wyborczych na terenie całej Bydgoszczy.” Jego zdaniem „można domniemywać, że takiż błąd przy liczeniu głosów popełniły wszystkie obwodowe Komisje wyborcze, których członkowie byli szkoleni przez pracowników Urzędu Miasta Bydgoszczy.”

Państwowa Komisja Wyborcza w ustosunkowaniu się do zarzutów protestu podniosła, że brak jest podstaw do domniemania, że nawet jeżeli jedna komisja wyborcza błędnie kwalifikowała karty z dopiskami jako głosy nieważne to błąd taki popełniły również inne komisje. Państwowa Komisja Wyborcza podała też informację, że w Obwodzie Nr 91 w Bydgoszczy było 11 głosów nieważnych, w pierwszym głosowaniu a 24 w drugim, natomiast w całej Bydgoszczy odpowiednio 757 i 2107.

Prokurator Generalny wniósł o wydanie postanowienia wyrażającego opinię, że ewentualne potwierdzenie zasadności zarzutu naruszenia przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 91 w Bydgoszczy art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 5444 ze zm.) nie ma wpływu na wynik wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Okręgowa Komisja Wyborcza nr 5 w Bydgoszczy dokonała oględzin 24 kart do głosowania uznanych za głosy nieważne przez Obwodową Komisję Wyborczą Nr 91 w Bydgoszczy i stwierdziła, że wśród nich znajdują się dwa głosy oddane na kartach, na których wyborcy dokonali dopisków. W obu przypadkach postawili oni znak „x” w kratce przy jednym nazwisku kandydata, z tym że jeden z wyborców oddał głos na kandydata z pozycji pierwszej a drugi z pozycji drugiej. Zdaniem Komisji Okręgowej błędnie zakwalifikowano te dwa głosy jako nieważne, jednakże to naruszenie art. 62 Ordynacji nie mogło mieć wpływu na wynik wyborów, gdyż skutki tych błędów „wzajemnie się równoważą”. Natomiast założenie wnoszącego protest co do błędnego szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych Komisja Okręgowa uznała za bezzasadne. Szkolenia te prowadzili Przewodniczący i

Sekretarz Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 5 a nie -- jak twierdził wnoszący protest „odpowiedzialne za przeprowadzenie wyborów organy samorządu terytorialnego”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Zarzut protestu okazał się zasadny. Bezsprzecznie doszło do naruszenia art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.) polegającego na błędnym zakwalifikowaniu przez Obwodową Komisję Wyborczą Nr 91 w Bydgoszczy jako głosów nieważnych tych, które zostały oddane na kartach, na których wyborcy poczynili dopiski. Miało to miejsce w dwóch przypadkach. W rzeczywistości były to dwa głosy ważne: jeden oddany na kandydata z pozycji pierwszej a drugi oddany na kandydata z pozycji drugiej. Stwierdzone naruszenie przepisów ustawy doprowadziło do błędnego ustalenia liczby głosów ważnych, nieważnych i oddanych na obu kandydatów w tym obwodzie. Błąd ten nie miał jednakże wpływu na wynik wyborów. Dotyczył on tylko dwóch głosów i w takim samym stopniu obu kandydatów.

Nie ma natomiast żadnych dowodów na to, że członkowie obwodowych komisji wyborczych w Bydgoszczy zostali niewłaściwie przeszkoleni. Szkolenia prowadzili sędziowie - członkowie Okręgowej Komisji Wyborczej a nie można przypuszczać, by nie znali oni zasad uznawania głosów za nieważne. Nie ma też żadnych dowodów na to, by podobny błąd popełniły inne komisje obwodowe.

Z tych względów Sąd Najwyższy wydał opinię zamieszczoną w sentencji postanowienia.

Na oryginalne właściwe podpisy

Za zgodność: Kierownik Sekretariatu Wydziału

Sygn. akt III SW 189/05

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z protestu wyborczego Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Rudniku przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP, przy udziale:

1) Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 10 w Chełmie,

3) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 listopada 2005 r.:

postanawia:

wyrazić opinię, że zarzut protestu jest zasadny, jednakże stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

Uzasadnienie

Obwodowa Komisja Wyborcza nr 2 w Rudniku w dniu 14 października 2005 r., działając na podstawie art. 72 ust. 3 ustawy z 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej złożyła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dokonanego w dniu 9 października 2005 r. określając zarzut jako błędne ustalenie wyników wyborów w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Rudniku

Według Komisji Obwodowej nr 2 w Rudniku wnoszącej protest, w obwodzie głosowania był stosowany kalkulator wyborczy. Pomyłka polegała na tym, że osoba wprowadzająca dane do komputera z projektu protokołu pomyłkowo przesunęła wyniki z głosowania od pozycji 5 do pozycji 11, w protokole głosowania o jedną kratkę w dół w wyniku czego;

- kandydat Iłasz Liwiusz Marian otrzymał 1 głos, a w protokole wprowadzono 0,
- kandydat Kaczyński Lech Aleksander otrzymał 65 głosów, a w protokole wprowadzono 1,
- kandydat Kalinowski Jarosław otrzymał 23 głosy, a w protokole wprowadzono 65,
- kandydat Korwin Mikke Janusz Ryszard otrzymał 10 głosów, a w protokole wprowadzono 23,
- kandydat Lepper Andrzej Zbigniew otrzymał 151 głosów, a w protokole wprowadzono 10,
- kandydat Pyszko Jan otrzymał 0 głosów, a w protokole wprowadzono 151 głosów.

O powyższym błędzie 12 października 2005 r. Obwodowa Komisja Wyborcza nr 2 w Rudniku powiadomiła Delegaturę Krajowego Biura Wyborczego w Chełmie, lecz błąd nie mógł być naprawiony, o czym Państwowa Komisja Wyborcza powiadomiła Obwodową Komisję Wyborczą nr 2 w Rudniku, informując ją jednocześnie o możliwości wniesienia protestu wyborczego do Sądu Najwyższego. Do protestu dołączono materiał dowodowy w postaci zestawienia danych dotyczących liczby głosów ważnych oddanych na poszczególnych kan-

dydatów na Prezydenta sporządzonego przez Andrzeja Pyzika - Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Rudniku, zestawienie wyników głosowania w obwodzie na kandydatów na Prezydenta, odpisu pisma z 12.10.2005 r. do Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Chełmie, pisma - odpowiedzi uzyskanej z Państwowej Komisji Wyborczej.

Uczestnik postępowania Państwowa Komisja Wyborcza podniosła, że jeżeli nawet obwodowa komisja wyborcza błędnie sporządziła protokół głosowania, to z uwagi na duże różnice głosów między kandydatami nie miało to wpływu na wynik wyborów. Okręgowa Komisja Wyborcza nr 10 w Chełmie podniosła, aby w razie uznania zasadności protestu Sąd Najwyższy uznał, że nie miało to wpływu na ważność wyborów. Prokurator Generalny wniósł o uznanie, że protest jest zasadny, lecz naruszenie nie będzie miało wpływu na wynik wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należy przyjąć, że zarzut naruszenia przepisów Ustawy z 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta RP został w wystarczający sposób udokumentowany.

Jednakże po dokonaniu analizy obwieszczenia o wynikach wyborów i Obwodowej Komisji Wyborczej składającej protest i Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 października 2005 r. opublikowanych w dniu 13 października 2005 r. w Dzienniku Ustaw nr 200 poz. 1647, a w szczególności mając na uwadze ilość głosów oddanych na kandydatów w Obwodowej Komisji Wyborczej składającej protest i w całej Polsce, należy uznać, że naruszenie przepisów Ustawy polegające na błędnym podaniu ilości głosów oddanych na niektórych kandydatów na Prezydenta nie miało wpływu na wynik wyborów. Zaniżenie ilości głosów ważnych oddanych na Kaczyńskiego Lecha Aleksandra o 64, zawyżenie ilości głosów oddanych na Kalinowskiego Jarosława o 42, zawyżenie ilości głosów ważnych o 13 oddanych na Korwina Mikke Janusza, zaniżenie ilości głosów ważnych o 141 oddanych na Leppera Andrzeja Zbigniewa, a zawyżenie o 151 głosów oddanych na Pyszko Jana, którzy we wszystkich kręgach wyborczych uzyskali odpowiednio 4.947.927 głosów, 269.316 głosów, 214.116 głosów, 2.259.094 głosy i 10.371 głosów nie mogło mieć i nie miało wpływu na wynik wyborów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonanych w dniu 9 października 2005 r.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 75 ust 1-2 ustawy z 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej orzekł jak w sentencji.

Na oryginalne właściwe podpisy

Za zgodność: Kierownik Sekretariatu Wydziału

Sygn. akt III SW 195/05

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO
z dnia 23 listopada 2005 r.

w sprawie ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniach 9 i 23 października 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie całej Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych:

Przewodniczący Prezes SN:	Walerian Sanetra
Sędziowie SN:	Krystyna Bednarczyk Teresa Flemming-Kulesza Katarzyna Gonera Beata Gudowska Zbigniew Hajn Józef Iwulski Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca) Roman Kuczyński Jerzy Kuźniar Jerzy Kwaśniewski Zbigniew Myszka Maria Tyszczel Andrzej Wasilewski Andrzej Wróbel
Protokolanci:	Izabela Twardowska-Mędrak Dominik Wajda

z udziałem Zastępcy Prokuratora Generalnego Janusza Kaczmarka i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Ferdynanda Rymarza po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu jawnym w dniu 23 listopada 2005 r., biorąc pod uwagę, że:

1. podstawą prawną przeprowadzenia wyborów jest art. 127 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 47, póź. 544 ze zm.),
2. w przeprowadzonym w dniu 9 października 2005 r. pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej większości, wynoszącej więcej niż połowa ważnie od-

danych głosów, co stwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza w obwieszczeniu z dnia 10 października 2005 r. (Dz. U. Nr 200, poz. 1647), czego następstwem było przeprowadzenie w dniu 23 października 2005 r. ponownego głosowania w odniesieniu do dwóch kandydatów: Lecha Aleksandra Kaczyńskiego i Donalda Franciszka Tuska, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów,

3. zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Najwyższy rozstrzyga o ważności jego wyboru na podstawie sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej oraz po rozpoznaniu protestów przeciwko ważności wyboru,
4. ze sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej wynika, iż nie stwierdziła ona naruszeń prawa wyborczego mogących wywrzeć wpływ na wynik wyborów przeprowadzonych w dniach 9 i 23 października 2005 r.,
5. do Sądu Najwyższego wpłynęło 51 protestów przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; bez dalszego biegu Sąd Najwyższy pozostawił 43 protesty, gdyż nie spełniały wymagań przewidzianych w ustawie; nieuzasadnionych było 5 protestów; za zasadne Sąd Najwyższy uznał 3 protesty, lecz w żadnym przypadku nie stwierdził wpływu naruszenia prawa na wynik wyborów,
6. Prokurator Generalny wniósł o podjęcie uchwały, że wybór Lecha Aleksandra Kaczyńskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dokonany dnia 23 października 2005 r., jest ważny,
7. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o stwierdzenie ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Sąd Najwyższy

na podstawie art. 129 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 76 ust. 1 i 2 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w związku z obwieszczeniem Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 października 2005 r. o wynikach ponownego głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 208, poz. 1739), według którego Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej został wybrany Lech Aleksander Kaczyński

stwierdza ważność

wyboru Lecha Aleksandra Kaczyńskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dokonanego dnia 23 października 2005 r.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność: Kierownik Sekretariatu Izby (Elżbieta Lewandowska)

WRĘCZENIE PREZYDENTOWI ELEKTOWI UCHWAŁY O WYBORZE NA URZĄD PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

W dniu 24 października 2005 r. w Sali Kolumnowej Sejmu w Warszawie, z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego, Prezydenta Elekta Lecha Kaczyńskiego oraz przedstawicieli najwyższych władz państwowych, Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonała wręczenia wybranemu w dniu 23 października 2005 r. Prezydentowi Elektowi Lechowi Kaczyńskiemu uchwały o wyborze. W wystąpieniu poprzedzającym wręczenie uchwały, Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej powiedział:

Wystąpienie Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej Ferdynanda Rymarza

Otwieram uroczystość podania przez Państwową Komisję Wyborczą do publicznej wiadomości zbiorczych wyników głosowania i wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Uprzejmie witam przybyłych na tę uroczystość

- Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego;
- W sposób szczególny witam główną osobę dzisiejszej uroczystości Prezydenta Elekta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Lecha Kaczyńskiego;
- Witam Marszałka Seniora Sejmu Pana Józefa Zycha;
- Desygnowanego przez Prezydenta na urząd Prezesa Rady Ministrów Pana Kazimierza Marcinkiewicza;
- Wiceprezes Rady Ministrów Panią Izabelę Jaruga Nowacką;
- Prezesa Trybunału Konstytucyjnego Pana Marka Safjana;
- Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Pana Lecha Gardockiego;
- Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego Pana Janusza Trzcńskiego;
- Panów ministrów, dostojnych gości przybyłych na uroczystość oraz wszystkie Panie i Panów tu obecnych.

Państwowa Komisja Wyborcza wykonując swój ustawowy obowiązek podaje do publicznej wiadomości obwieszczenie o wynikach głosowania i wyniku wyborów.

(Tekst „Obwieszczenia...” jest zamieszczony na str. 13).

Panie Prezydencie Elekcie!

W wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i w głosowaniu tajnym, przy zachowaniu demokratycznych procedur, został Pan wybrany przez Naród na pięcioletnią kadencję Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.

Zbiornicze wyniki głosowania w skali całego kraju ustaliła stała i niezależna Państwowa Komisja Wyborcza składająca się z dziewięciu sędziów, których podpisy widnieją na dokumentach związanych z wyborem Prezydenta. O ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej rozstrzyga Sąd Najwyższy w składzie całej izby właściwej dla spraw publicznych, na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz po rozpoznaniu protestów wyborczych. Wyłoniony tą demokratyczną drogą Prezydent Rzeczypospolitej obejmuje swój urząd po złożeniu przysięgi wobec Zgromadzenia Narodowego.

Tak oto trzy władze: wykonawcza, sądownicza i ustawodawcza, opierając się na ich podziale i równowadze, biorą udział w postępowaniu związanym z ukonstytuowaniem najwyższego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej i gwaranta ciągłości władzy państwowej.

W imieniu Państwowej Komisji Wyborczej gratuluję Panu zaszczytnego wyboru i życzę, aby przy sprawowaniu tego wysokiego urzędu osiągnął Pan wiele sukcesów w budowie dobra wspólnego wszystkich obywateli - Polski wolnej, suwerennej, demokratycznej, sprawiedliwej i bezpiecznej.

Panie Prezydencie Elekcie! Panie Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej! Panie Marszałku Seniorze Sejmu! Proszę o przyjęcie uchwały o wynikach głosowania i wyboru Prezydenta.

Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego

Szanowni Państwo!

Wyborcy zdecydowali. Mamy Prezydenta Elekta. Za dwa miesiące 23 grudnia, Lech Aleksander Kaczyński (jak widać elementów kontynuacji jest nieco więcej) rozpocznie urzędowanie jako głowa państwa polskiego. Będzie kolejnym Prezydentem Rzeczypospolitej.

Składam mojemu następcy serdeczne gratulacje. Życzę pomyślności i powodzenia. Wiem jak mało kto, czym jest prezydentura - jak ogromny to honor, a jednocześnie jak wielka praca i jak wielka odpowiedzialność. Nie tylko wobec swoich wyborców, programu, złożonych w kampanii obietnic, ale przede wszystkim wobec Ojczyzny i historii.

Nasz kraj przeżywa dobry czas - jeden z najlepszych okresów w naszych dziejach. Polska jest wolna i niepodległa, Polska jest w bezpiecznych granicach, jest członkiem Unii Europejskiej i

NATO. Rozwijamy się, przeżywamy wielkie cywilizacyjne przeobrażenia i jestem przekonany, że przed nami są dobre perspektywy.

Wiele jeszcze musimy w naszej Ojczyźnie zmienić, wiele poprawić. Ale pamiętajmy, że przed podobnymi zadaniami stoją dzisiaj także inne państwa - często znacznie od nas bogatsze i potężniejsze. Chciałbym, abyśmy widzieli polskie kłopoty i ułomności także jako swego rodzaju normalność, nie odbiegającą od tego, czym żyją dzisiaj i troszczą się ludzie w rozwiniętych krajach Europy i świata. Jeśli uświadomimy to sobie, jeśli nie ulegniemy tym słabościom, jeżeli nie pójdziemy drogą na skróty - łatwiej nam będzie te problemy pokonywać. Życzę Panu Prezydentowi Elektowi, by jak najskuteczniej się do tego przyczynił.

Chcę skorzystać z tej wyjątkowej okazji, żeby powtórzyć to, o czym miałem honor powiedzieć na rozpoczęciu obrad Sejmu tej kadencji: Polska demokracja działa! Te prezydenckie wybory - tak jak wcześniej parlamentarne - są tego wymownym świadectwem. W szrankach o najwyższy urząd w Rzeczypospolitej starły się dwie osobistości, postaci znane, cenione, z doświadczeniem w pracy państwowej. Walka wyborcza była wyrównana i prowadzona profesjonalnie. Kandydaci okazali wielką dojrzałość, wytrwałość i wolę zwycięstwa. Uważam, że cały ten szczególnie rok 2005 wystawia polskiej demokracji niezłą ocenę. Choć martwimy się, że prawie połowa naszych rodaków nie korzysta z tego szczególnego przywileju, ale także i obowiązku wyborczego, to jednak trzeba powiedzieć: przebieg wyborów, towarzyszące im kampanie to jest sukces polskiej demokracji. Zostało to zauważone i docenione także w Europie i świecie. Wierzę, że będzie to pomagało Polsce w naszym dialogu z innymi demokratycznymi narodami. To jest także atut, z którym nowo wybrany Prezydent Rzeczypospolitej wyrusza w swoją drogę na przyszłość.

Chcę podziękować Państwowej Komisji Wyborczej i osobiście Panu Przewodniczącemu Ferdynandowi Rymarzowi za wielką pracę. Ostatnie miesiące i tygodnie to było wyzwanie, któremu Pan, Panie Przewodniczący i wszyscy, którzy z Panem współpracowali znakomicie podołaliście. W wyborach parlamentarnych brało udział 260 tysięcy osób zaangażowanych w pracę komisji różnych szczebli. W wyborach prezydenckich było to 220 tysięcy osób. Korzystam z tej okazji aby wszystkim podziękować za te poświęcone wyborom dni i godziny i za to, że dzięki Wam możemy powiedzieć, iż wybory były czyste i dobrze zorganizowane. Wierzę, że zbudują one w przyszłości więcej zaufania dla polskiej młodej demokracji, dla polskiego demokratycznego państwa prawa.

Drodzy Państwo, dzisiaj przy Prezydencie Elekcje są nadzieje milionów Polaków, tych którzy na Pana głosowali. Życzę, aby ich nadzieje i ich oczekiwania mogły się spełnić. Ale życzę też, aby ten czas Pańskiej prezydentury dał również satysfakcję tym, którzy oddali głos na Pańskiego kontrkandydata. A także, byśmy mogli cieszyć się naszymi sukcesami i poczuciem wspólnoty państwa i Narodu z tymi, którzy z różnych powodów nie wzięli udziału w głoso-

waniu. Chciałbym, żeby było więcej zgody, więcej współpracy, więcej dialogu różnych grup społecznych. Chciałbym, żeby Polska jednoczyła nas wszystkich, żeby była to inspiracja w Pana pracy na najbliższe pięciolecie. Chcę, składając Panu te życzenia poinformować, że ja osobiście oraz moi współpracownicy jesteśmy gotowi do przekazania wszystkich niezbędnych informacji oraz obowiązków Panu i osobom, które będą z Panem współpracować. Chcę również poinformować, że od dzisiaj przygotowane jest miejsce, w którym Prezydent Elekt może działać do czasu objęcia urzędu 23 grudnia. Wszystko to, co należy do spraw organizacyjnych, technicznych, jest w rękach Pana Ministra Edwarda Szymańskiego, który jest do Pana i Pana współpracowników dyspozycji.

Raz jeszcze Panie Prezydencie Elekcie, Droga Pani, wszystkiego dobrego. Rozpoczynacie pięć szczególnych, zapewne trudnych, ale również wielce obiecujących i wspaniałych lat. Mogę to powiedzieć po doświadczeniach mojego 10-lecia. Być Prezydentem Rzeczypospolitej to odpowiedzialność, ale również i honor, radość i satysfakcja. Być Prezydentem tego wspaniałego Narodu to więcej niż przygoda, to prawdziwa misja. Wierzę, że będzie Pan tę misję z pożytkiem dla nas wszystkich jak najlepiej wypełniał.

Wystąpienie Prezydenta Elekta Lecha Kaczyńskiego

Panie Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej, Panie Marszałku, Panie Premierze, Pani Wicepremier, Panowie Prezesi, Panie Przewodniczący, Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej.

Na wstępie chciałem się przyłączyć do podziękowań Pana Prezydenta Rzeczypospolitej dla Pana Przewodniczącego Rymarza i wszystkich członków Komisji. Istotnie, w tym roku mieliśmy wyborczy maraton w bardzo krótkim czasie i proces wyborów został przeprowadzony w sposób perfekcyjny. Bardzo za to, jak sądzę, mogę w imieniu wszystkich tych Polaków, którzy w wyborach brali udział, podziękować.

Szanowni Państwo, przede mną istotnie niezwykle trudne zadania, mam okazję dziś, po raz kolejny, podziękować tym wszystkim naszym rodakom, którzy na mnie głosowali. Chciałem jednak podziękować wszystkim tym, którzy wzięli udział w wyborach głosując na mojego konkurenta Donalda Tuska. Chciałbym też skorzystać z okazji, i po raz kolejny przesłać mu pozdrowienia, wyrazy szacunku i sympatii. Przed Polską trudna droga, jest prawdą, że III Rzeczpospolita to kraj, w którym nie mało było sukcesów, istotnie żyjemy w Polsce wolnej, demokratycznej, w Polsce, która osiągnęła podstawowe strategiczne cele. Jesteśmy w Unii Europejskiej, jesteśmy w NATO, ale jak sądzę, dwa podstawowe zadania są przed nami do wykonania. Pierwsze to ograniczenie zjawisk, które istotnie występują w całej Europie, w całym świecie, ale w Polsce w ostatnim czasie przybrały charakter niebezpieczny, różnego

rodzaju zjawisk patologicznych. A druga sprawa nie mniej ważna, jeszcze być może ważniejsza, to sprawa zgody. Tu nie chodzi o zgodę między Lechem Kaczyńskim a Donaldem Tuskiem, o to, jak sędzę, nie trudno. Tu chodzi o zakopanie pewnych rowów wyrosłych w ciągu ostatnich szesnastu lat. Owszem, trzeba rozliczyć to co było niedobre, bez tego rozliczenia nie może być pojednania, ale na to pojednanie, po prawie pokoleniu trwania III Rzeczypospolitej, przyszedł już czas, to też wielkie zadanie. Musimy usprawnić nasze Państwo, musimy - mówiąc obrazowo – spowodować, by tych blisko 15 milionów Polaków, którzy nie wzięli udziału w głosowaniu uznało, że jest to błąd, że Rzeczypospolita jest dla nas wspólnym dobrem, i że my mamy prawo wspólnie o losach tej Rzeczypospolitej decydować. To zadanie niezwykle wręcz skomplikowane ale jestem głęboko przekonany, że zostanie wykonane.

Z tym właśnie przesłaniem za dwa miesiące złożę przysięgę przed Zgromadzeniem Narodowym i temu zadaniu, jak całej Rzeczypospolitej, całej mojej Ojczyźnie chcę przez najbliższych pięć lat wiernie służyć.

Dziękuję bardzo.

_____ * _____

Na zakończenie uroczystości Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej podziękował Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandrowi Kwaśniewskiemu i Prezydentowi Elektowi Lechowi Kaczyńskiemu za zabranie głosu i pozytywną ocenę pracy organów wyborczych.

Podziękował także wszystkim obecnym za udział w uroczystości, w tym mediom za profesjonalne i obiektywne relacjonowanie procesu wyborczego przez cały okres kampanii wyborczej.